

Juul Abbing
RINGER

roman

De boekenmakersbende

© Juul Abbing 2014, 2015
Redactie Roos Geerse
www.boekenmakersbende.nl
hetboekringer.wordpress.com

Dit gratis ebook is gebaseerd op de midprice editie die in 2015 verscheen bij De boekenmakersbende (ISBN 9789492049032) en verkrijgbaar is via bol.com en

1boek.nl (ook voor de boekhandel).

Deze editie is gewijzigd ten opzichte van de via de gewone kanalen verkrijgbare (en daarom duurdere) editie die eerder in 2015 verscheen bij [De nieuwe boekhandel](http://DeNieuweBoekhandel.nl) (ISBN 9789462542242).

Voorwoord van de auteur

Het is al meer dan tien jaar geleden dat ik net als de Maria in dit boek een minnaar had die dacht dat hij een verkrachter was. Toen wist ik nog niet dat zoiets kan wijzen op een dwangstoornis. Ik wist dat mijn vriend regelmatig opeens voor zich zag hoe hij mij of een andere vrouw zijn wil oplegde en hoe ellendig hij zich dan voelde. Maar ik zocht daar niets achter. Hij was twaalf toen zijn zus werd verkracht door een klasgenoot. Ik nam aan dat zijn beeld van mannen en vrouwen daardoor verwrongen was geraakt.

Dat er veel meer mensen ten onrechte bang zijn om anderen iets aan te doen ontdekte ik pas na het verschijnen van *Ringer*. Ik kreeg een mailtje van een lezer die vond dat dit boek goed laat zien hoe het is als je partner lijdt aan een seksuele obsessie, waarop ik begon te lezen wat ik te pakken kon krijgen over dwangstoornissen in het algemeen en (seksuele) obsessies in het bijzonder, en alles op zijn plaats viel. Niet alleen begreep ik eindelijk hoe mijn vriend al die tijd had kunnen denken wat hij dacht. Het drong ook tot me hoe beangstigend een en ander voor hem moet zijn geweest. Daarbij kwam ik er dus achter dat gedachten zoals mijn minnaar had helemaal niet zo zeldzaam zijn, en dat obsessies de neiging hebben

chronisch te worden, zeker als mensen niet op tijd de juiste behandeling krijgen.

Daarom hebben we in de tweede versie van *Ringer* al wat dingen veranderd en heb ik in deze editie nog een tekst toegevoegd, de mail van Maria aan Bloem. Daardoor is het duidelijker geworden dat de mannelijke hoofdpersoon last heeft van dwanggedachten, al blijf je hem natuurlijk zien door de ogen van Maria. En daarom hebben we ook besloten het ebook van *Ringer* gratis te maken. Hopelijk kunnen we zo iets bijdragen aan het besef dat obsessies en andere psychische aandoeningen niet altijd even makkelijk te herkennen zijn.

Amsterdam, 11 augustus 2015

Verlossing

Het meisje kijkt naar de jongen die aan de andere kant van de kamer de krant zit te lezen, en voor het eerst in de maand of tien dat ze nu met elkaar slapen, voelt ze dat ze van hem houdt. Ze slikt iets weg, dankt de god waar ze nooit in geloofd heeft, en doet haar ogen snel weer dicht.

De jongen, die alleen een zwarte onderbroek aan heeft, gooit het laatste stuk van zijn krant op de grond, waarna zijn blik gaat naar het meisje. Zoals ze daar ligt. Die rug, en dan die billen. Glad. Volmaakt. Als speksteen. Hij zou zo over haar heen willen schuiven. Maar hij is niet gek. Dat is allemaal buitenkant. Van binnen is ze leeg. Week. Bloederig. Besmettelijk! Denkt ze nu echt dat hij haar niet door heeft? Dat hij denkt dat ze slaapt? Fuck it, hij gaat hem erin steken. Net als- Ha! Hij staat op, loopt met grote stappen naar het bed en ontdoet zich daar van zijn onderbroek. Het meisje komt in beweging. Hij duwt haar bruusk op haar rug. Ze mompelt iets. Hij vingert haar even en bestijgt haar. Zie je wel, hij glijdt er zo in! Hij zou wel kunnen huilen maar in plaats daarvan begint hij haar woest te neuken. *Slet! Dat is het enige waar ik goed*

voor ben, hè! Het meisje kijkt hem medelijgend aan en wil zijn hoofd in haar handen nemen. Maar dat kan ze vergeten. Hij pakt haar polsen en drukt ze in het matras. Bij elke stoot hoort hij het zichzelf denken. *Hoer!* Hij gaat steeds sneller. *Hoer! Hoer! Hoer!* Tot hij niet meer weet wat hij aan het doen is en klaar komt.

Het meisje hoort aan de ademhaling van de jongen dat hij in slaap is gevallen. Hoe lang nog, denkt ze. Ze bedoelt, hoe lang nog voor hij zich in de uren dat hij wakker is zo onbedreigd kan voelen als nu.

Het is eindelijk gaan waaien. De jongen heeft zijn onderbroek weer aangedaan. Hij zit op de grond met zijn rug tegen de muur. De uitdrukking op zijn gezicht is hard. Het meisje ligt met haar rug naar hem toe onder een lege dekbedhoes. Ze droomt dat ze in een jeep door een woestijn rijdt. Een mug steekt de een. En even later de ander.

De buurvrouw die terugkomt van haar werk maakt met een stalen ketting haar fiets vast aan een lantaarnpaal. Het meisje kreunt. Ze schuift naar de rand van het bed, staat op en verlaat de kamer. De jongen hoort haar de badkamerdeur openen en sluiten. Ze is naakt, houdt hij zichzelf voor, ze kan nergens heen. Er passeert een auto. Het meisje komt weer

binnen en knielt bij hem neer. Hij voelt hoe zijn spieren zich spannen en als ze haar hand op zijn been wil leggen waarschuwt hij haar. ‘Raak me niet aan!’

Ze deinst terug. ‘Oh-kay?’

‘Ik ben ziek!’

Het meisje weet niet goed wat ze moet zeggen. Uiteindelijk fluistert ze. ‘Dat ben je niet.’

‘Oh, nee?’ Hij voelt zijn keel dik worden. ‘Ik heb je godverdomme nog geen uur geleden gewoon verkracht!’

Ze slaat haar ogen neer. ‘Dat was jij niet.’

‘Mens! Rot op!’ Hij geeft haar een duw waardoor ze tegen de grond gaat.

‘Gast!’

Ze kijkt hem aan en geeft hem dan een pets in zijn gezicht, waarna ze weer opstaat.

Het was geen harde klap. Toch voelt de jongen zich al iets beter. Hij kijkt hoe het meisje haar kimono van de grond raapt, aantrekt en al lopende dichtknoopt. Wit satijn. Tegen zijn ogen. De engel. Ze nestelt zich in de stoel bij het raam. Een poosje blijft ze zo zitten. Dan pakt ze het boek dat in de vensterbank ligt, ze bladert tot ze gevonden heeft waar ze gebleven was en begint te lezen. De jongen weet niet of hij dankbaar moet zijn of kwaad. Is ze het gebeurde nu al vergeten? Maar dat kan toch niet?

Een gedachte dringt zich op aan het meisje. Ze knikt bijna onzichtbaar met haar hoofd en terwijl ze probeert niet teveel te gaan denken legt ze haar boek terug in de vensterbank.

De jongen hoort dat het meisje opstaat, maar houdt zijn blik gericht op de grond. Ze pakt zijn hand. Als een kind laat hij zich terug naar zijn bed brengen. Hij gaat liggen, met opgetrokken knieën en kijkend naar de muur. Het meisje gaat naast hem zitten en draait hem met zachte hand op zijn rug. Ze geeft hem een lange kus op zijn mond die hij niet beantwoordt, waarna ze met haar hoofd naar zijn kruis gaat. Hij grijpt in het laken, maar er is niets aan te doen, hij is al weer hard. Het meisje maakt duidelijk dat ze zijn onderbroek uit wil doen. Hij werkt mee. En dan buigt ze zich over hem heen. Ze trekt haar halflange haar naar een kant. Niet doen, wil hij zeggen. Maar ze neemt het vreselijke ding gewoon in haar mond. Hij neemt haar op en neer gaande hoofd in zijn handen en beweegt met haar mee. Tot ze stopt. Hij staat toe dat ze hem nogmaals een zoen geeft op zijn mond en houdt haar ook niet tegen als ze hem vastpakt en naar binnen voert. Ze neukt hem een tijdje. Traag en met een vertrokken gezicht. Soms gaan haar ogen even dicht, maar verder blijft ze hem aankijken. En dan begrijpt hij het. Ze wil hem. Ze wil alles van hem.

Waarna hij zijn handen op haar heupen legt en haar langzaam begint terug te neuken.

Met een woeste beweging schuift Ringer zijn tablet opzij, het ding valt nog net niet van tafel. Hij was zo blij geweest dat Maria was opgehouden contact met hem te zoeken. En nu blijkt dat ze een boek over hem geschreven heeft. Het verhaal waarvan hij niemand in zijn omgeving zelfs maar de helft heeft verteld, gemengd met leugens die van hem een jalouse idioot maken. Te koop in elke boekhandel! Hij moet toegeven dat hij het einde, dat hij als eerste gelezen heeft, nog wel mooi vond. *Met een langgerekte schreeuw vul je de kamer, de nachtelijke straten, de stad. Je voelt je uitdijen. Lucht, steen, geest. Je bent al wat er is.* Die zinnen hadden ruimte gemaakt in zijn borst. Net als, iets daaronder, de slotregels. *Ik zal bij je blijven en geen ander meer begeren. Tot jouw dood of tot mijn dood.* Maar dat is ook precies wat hem dwarszit! Ruim een jaar heeft hij gevochten tegen de gedachte dat hij zich vergiste, dat Maria net zoveel van hem had gehouden als hij van haar. Hij wil die strijd niet nog een keer moeten voeren. Shit! Een belangrijke reden om het uit te maken met Reza was dat ze het met Maria eens leek te zijn. Dan zou ook dat onterecht zijn geweest. Niet dat hij geen twijfels heeft gehad over die beslissing. Het is nu eenmaal

moelijk te bepalen of iemand het beste met je voor heeft of niet. The fuck! Wat zit hij nu weëig te doen? Dat is helemaal niet moeilijk. Gewoon niet luisteren naar hun mooie praatjes. Heel simpel. Toch? Godverdomme, hij moet een peuk! Hij grabbelt naar het pakje Gitanes dat voor hem op tafel ligt en probeert er eentje uit te pulken. Het kost hem moeite, net als het aansteken, zijn vingers willen niet, daardoor duurt het even voordat hij die eerste trek kan nemen, maar dan is hij daar toch, de zijn longen vullende rook die hem, hoe kort ook, altijd weer ontspant. Hij sluit zijn ogen, blaast langzaam uit en neemt een tweede trek. Zou het nog kunnen dat iemand anders de auteur is? Een man misschien? Niet alles klopt, die rechtszaak bijvoorbeeld, en sommige dingen kan Maria onmogelijk weten. Aan de andere kant, in bijna elk verhaal heten de hoofdpersonen weer anders. Misschien is het de bedoeling dat niet alles klopt. Hij heeft haar verhalen en mailtjes niet bewaard, anders had hij ze kunnen vergelijken met deze teksten. Hij neemt nog een trek van zijn sigaret. Opeens moet hij denken aan iets dat hij gelezen heeft in de beschrijving van het boek, dat twee op de honderd mensen lijden aan een seksuele obsessie en ten onrechte denken dat ze zich op zouden kunnen dringen aan anderen, of iets in die trant. Zou dat waar zijn? Dat het een bekende aandoening is, iets als een depressie, te behandelen met therapie en medicijnen?

Zijn vrienden vinden zijn ideeën over mannen en vrouwen vaak raar. Is dat daarom? Kloppen ze echt niet? En heeft zijn tante hem daarom die link gestuurd? Maar hij loopt al bij een psych! Okay, die heeft hij nooit verteld over de gedachten en beelden die soms opeens bij hem opkomen. Hij verstijft. Het zou zeker fijn zijn, als hij niet meer zo vaak zo bang en zo kwaad zou worden. Nooit meer die altijd op de loer liggende paniek hoeven voelen. Niet meer de hele tijd zo moe zijn. Dat zou niet fijn zijn, dat zou geweldig zijn! En opeens ziet hij het voor zich. Zijn vrouw en hij lopen door de wijk, op zijn schouders zit hun zoon, de zon schijnt en ze zingen een zelfbedacht kinderliedje. Niemand die hen iets doet! En hij voelt tranen opkomen terwijl in hem het besef groeit. Het is waar. Wat ze hem steeds verteld hebben, is geen sprookje, het geluk is ook weggelegd voor hem. Een tijdje zit hij met zijn handen in zijn nek en zijn ellebogen rustend op tafel terwijl in de asbak naast hem zijn sigaret half opbrandt. Dan schuift hij de tablet weer naar zich toe, hij haalt een keer diep adem en gaat verder met lezen, nu vanaf het begin, en al stuit hij vrijwel meteen op iets dat hij zich eigenlijk niet wil voorstellen, het beeld van hemzelf met zijn vrouw en hun kind geeft hem de kracht om door te lezen.

De kussenzaak

Terwijl elders in het gebouw mensen informeren naar elkaars weekend, dingen checken op hun computer, door de gangen lopen met mappen onder hun arm of luisteren naar de weinig geïnspireerde advocaat in zaal I, zit Machteld Six rechtop op haar wachtkamerstoel. *Uitdrukkingsloos* noteert de journalist die schuin tegenover haar is gaan zitten. En geroutineerd vult hij aan. *Als in shock. Terwijl H. haar hand vasthoudt. Wie hen zo ziet zitten, kan zich niet voorstellen dat zij hem een jaar geleden op een haar na had gesmoord in zijn eigen kussen.*

Peter Klop heeft het goed gezien, voor veel meer dan het op het skai van de lege stoel tegenover haar geprinte patroon van paarse en blauwe vormen is er in Machtelds bewustzijn nu geen ruimte. Het dringt daardoor minder tot haar door hoezeer ze zich op dit moment afgesneden voelt van de wereld om haar heen, een gevoel dat haar vanaf haar eerste nacht op het politiebureau steeds weer te pakken probeert te krijgen, al heeft de wetenschap dat Herre haar in ieder geval niets verwijt de onzekerheid over haar lot wel iets beter te verdragen gemaakt. Maar sommige zaken

laten zich slecht vergeten. Zo staat op letsel door schuld al een gevangenisstraf van maximaal twee jaar en dat is nog het minste dat haar ten laste is gelegd. Daarom voelt ze zo nu en dan ook weer even de schrik. Er is een niet te verwaarlozen kans dat ze haar vrijheid voor langere tijd kwijt zal zijn. Ze heeft zelfs al redenen bedacht waarom een verblijf in de gevangenis mee zou kunnen vallen. Ze zou kunnen gaan studeren of schrijven aan haar boek, ze zou zich geen zorgen meer hoeven maken over geld, misschien kan ze iets betekenen voor andere gevangenen. Daarbij is ze niet bang dat Herre haar niet meer zal willen als ze eenmaal vrijkomt. Haar grootste vrees is dat ze hem geen kind meer zal kunnen geven. Dat is de gedachte die haar soms bijna misselijk maakt en inmiddels vast is gaan zitten aan de vraag waar volgens haar alles vanaf hangt en die ook nu door haar hoofd speelt. Zullen de rechters voor wie ze zo dadelijk moet verschijnen aan willen nemen dat wat er die zomerse avond nu een jaar geleden is voorgevallen, terug te voeren is op een gebeurtenis waarbij ze niet eens aanwezig was, tien jaar daarvoor.

Voor de meeste mensen zijn traumatische ervaringen weinig meer dan verhalen. Neem Klop, die inmiddels is opgestaan om zich aan te sluiten bij de andere bezoekers die nu de zittingszaal instromen. Hij herinnert zich niet meer hoe hij als klein jongetje,

zodra hij zijn vader dronken thuis hoorde komen, ophield met spelen en ging kijken of de deur van zijn kamer nog wel op de grendel zat. Hij ziet nog wel voor zich hoe zijn moeder naar hem kijkt nadat hij heeft voorgesteld om, op een dag dat zijn vader een klus heeft, in een ander huis te gaan wonen. Ze knakt de sperzieboon waarvan ze net de uiteinden heeft afgesneden in tweeën en bijt hem toe, dat hij straks weg zal zijn, net als zijn zus. *Maar je vader zal me nooit verlaten.* Waarna ze een nieuwe boon pakkend verklaart. *En jullie heeft hij nooit met een vinger aangeraakt.* Hij herinnert zich echter boven alles de schaamte die hij daarop voelde. De nu vijftigjarige Klop heeft in de kleine tien jaar dat hij inmiddels bij de AA zit dan ook nooit een verband willen leggen tussen zijn verslaving, of bijvoorbeeld zijn problemen met vrouwen, en zijn jeugd. Integendeel, wie iets negatiefs durft te zeggen over zijn ouders, moet zelf uitkijken. Daarom vindt hij het verhaal van Machteld en Herre ook maar zwak. Volgens hem is ieder mens verantwoordelijk voor zijn eigen keuzes. Hij kijkt nog een keer om, net op tijd om de in haar toga gehulde Linda de Leeuw binnen te zien komen, waarna hij grijnzend door loopt. Dat juist zij de advocaat moest zijn van Six!

De Leeuw vervloekt zichzelf als ze Machteld voor zich uit ziet staren, met Herre aan haar ene kant en

Jessica, niet de beste stagiair die ze ooit begeleid heeft, aan de andere. Ze loopt snel naar hen toe. ‘Sorry dat ik zo laat ben!’

Dat ze zo laat is, is haar eigen fout. Ze waren extra vroeg opgestaan zodat er tijd was om de jarige tweeling hun cadeautjes te geven en samen taart te eten, en alles was goed gegaan, tot ze beseftte dat ze nog geen traktatie hadden voor op de buitenschoolse opvang. Daarom is haar man nu de laatste van drie plastic tassen aan het vullen met nog warme popcorn en is het ook de vraag of ze vanmiddag op tijd thuis zal zijn voor het feestje, zoals ze voor ze de deur uitging nog beloofd heeft. In haar haast is ze vergeten haar alarm in te stellen.

Machteld reageert niet, terwijl De Leeuw nu toch vlakbij haar staat. Ze buigt haar hoofd en onwillekeurig glimlacht ze flauwtjes, zodat haar stem iets geruststellends krijgt. ‘Machteld?’

Het duurt even voor Machteld beseft dat er iets tegen haar gezegd wordt.

‘Sorry, ik was even weg geloof ik.’

‘Maak je geen zorgen. We hebben alles voldoende gerepeteerd, het zit er goed in.’

Herre knijpt in haar hand. ‘Eindelijk kun je iedereen ons verhaal vertellen.’

Machteld probeert net als de anderen te glimlachen. ‘Da’s waar.’

Op een hogere verdieping loopt de jongste rechter in deze zaak, Erwin Slob, met grote passen naar de trap. Hij had zich voorgenomen nu eens ruim op tijd te zijn, maar dat is mislukt. In de raadkamer zitten de twee andere rechters en de griffier al een poosje klaar. De voorzitter checkt haar aantekeningen, terwijl haar oudere collega en de griffier het hebben over telefoons, zoals mannen over de hele wereld het op dit ogenblik hebben over telefoons.

Herre staat op zonder Machtelds hand los te laten en wacht tot ook zij opstaat. Ze lopen achter De Leeuw en Jessica aan naar binnen. Als die voor in de zaal blijven staan, omhelst hij haar met dichtgeknepen ogen. Hij fluistert in haar oor wat hij haar ook toefluisterde toen ze voor het eerst afscheid van elkaar namen bij het Pieter Baan Centrum. *Moed!* Machteld geeft hem nogmaals een glimlach en dan maakt ze zich los. Herre kijkt hoe ze samen met De Leeuw gaat zitten achter de tafel voor de verdediging, om vervolgens zelf te gaan zitten, waarna er terwijl hij naar Machteld blijft kijken een gedachte door hem heen schiet. Niets kan hen scheiden!

Er wordt nog steeds veel gepraat, vooral door een groepje oudere dames, leden van een excursiegroepje, die achterin zijn gaan zitten en zich nu afvragen of ze vanaf die plek alles wel goed zullen kunnen volgen.

Anderen zijn in gedachten. Jessica bijvoorbeeld baalt er nog steeds van dat ze net in de wachtkamer zelf in paniek raakte. Al is ze vooral kwaad. De Leeuw weet toch hoe moeilijk ze dit soort dingen vindt, waarom haalde ze Machteld dan niet zelf op? Herres ouders houden elkaars rechterhand vast terwijl Machtelds vriendin Floor, die twee stoelen verderop is gaan zitten, haar duim tegen haar tanden drukt, bang dat ze straks, als ze zelf moet getuigen, de verkeerde dingen gaat zeggen. Maar laten we onze gang langs de aanwezigen hier stoppen, in de raadkamer zijn ze al opgestaan.

‘De rechtbank!’ klinkt het voorin de zaal, en terwijl de rechters en de griffier naar hun plaats lopen, staat iedereen op. Machteld ook. Het gaat vanzelf, alsof het iemand anders is die opstaat, en zo blijft ze het ervaren. Op de vraag van de voorzitter, of ze is wie ze is, zegt ze ja in naam van die ander. En de officier van justitie met al zijn en/of’s heeft het ook niet over haar. Zij is de vrouw die al een jaar lang wakker wordt met dezelfde jongen, een jongen die haar in een maisveld gevraagd heeft met hem te trouwen, fuck het leeftijdsverschil. Pas bij de frase *poging tot doodslag* dringt het tot haar door wat de voorzitter haar zojuist al probeerde duidelijk te maken. Ze hebben het over haar. Zij kan een gevangenisstraf en tbs krijgen. Voor iets dat ieder ander had kunnen gebeuren! En dan

wordt ze weer de vrouw die ze de afgelopen weken geweest is, vastbesloten de strijd die men met haar is aangegaan te winnen. Ze zoekt de ogen van Herre en beantwoordt zijn lach met een knikje om verder niet meer aan hem te hoeven denken.

Herre gloeit. Wat is het toch een geweldige vrouw! Hij heeft medelijden met zijn ouders. Konden zij Machteld maar zien zoals hij haar ziet, dan zouden ze zich geen zorgen meer maken en blij voor hem zijn. Maar meneer en mevrouw Helleman maken zich wel degelijk zorgen, en zo is het mogelijk dat Herre zich maar één gedachte toestaat, over twee weken is alles voorbij, Machteld wordt vrijgesproken en dan kunnen ze eindelijk verder met hun leven, terwijl zijn moeder dezelfde gedachte met de grootst mogelijke moeite probeert te onderdrukken. Ze is nu al een jaar aan de angstremmers en denkt nog steeds wanneer er onverwacht wordt aangebeld dat het de politie is die haar komt vertellen dat Herre dood is. Als Machteld geen of maar een korte gevangenisstraf krijgt, stort ze in, daar is ze van overtuigd. Ze vraagt zich wel eens af of ze niet overdrijft, maar dan brengt ze zich het door Machteld geschreven verhaal in herinnering dat Herre hen een paar jaar geleden heeft laten lezen als bewijs van haar gekte. *Verlossing* had ze het nota bene genoemd. Alsof niet zij ziek was, maar Herre! En dan maken haar twijfels meteen weer plaats voor de angst

dat zij de enige is die de vriendin van haar zoon doorziet.

Machteld voelt dat ze zenuwachtig is. Toch wil ze graag vertellen wat er gebeurd is de avond van vrijdag 19 augustus 2011. Het lijkt haar dat, als ze haar verhaal maar duidelijk genoeg vertelt, de rechters zouden moeten begrijpen dat ze Herre nooit iets aan heeft willen doen. Ze maakt daarbij een bekende denkfout. Ze denkt dat haar gelijken zullen zijn zoals zij, maar van alle mensen die beschikken over een verstand als het hare is slechts een minderheid gewend dit ook te gebruiken voor het begrijpen van zichzelf en anderen in de mate waarin zij dat is. Maar laten we luisteren naar wat ze zegt. De voorzitter heeft haar net gevraagd in haar eigen woorden weer te geven wat er die avond is voorgevallen.

‘Ik ben rond half tien naar Herres huis gegaan omdat ik een boek van hem wilde teruggeven. Het stoorde me dat ik het nog steeds in huis had. Ik had lang hoop gehouden, maar inmiddels had ik door dat hij echt geen contact meer wilde. Daarom wilde ik het ook door de brievenbus doen.’ Zoals altijd op dit punt in het verhaal ziet ze de groene deur voor zich met op kniehoogte de brievenbus. ‘Maar terwijl ik naar zijn huis liep, kwam van de andere kant zijn huisgenoot Wilson aan lopen. Hij zag mij ook en wachtte daarom

bij de deur. We praatten wat, hij was net een week of zo terug uit Australië, en toen zei hij dat ik wel binnen kon komen. Ik twijfelde nog, want kennelijk had hij niet helemaal door wat er gedurende zijn afwezigheid tussen Herre en mij allemaal gebeurd was, al had ik hem dat wel geprobeerd uit te leggen, maar hij hield aan. Herre was volgens hem toch naar Groningen. Uiteindelijk ben ik toen mee naar binnen gegaan, wat raar voelde omdat ik er zo lang niet geweest was.’

De Leeuw is opgelucht. Ze was niet verbaasd toen Machteld daarnet haar greep op de dingen leek te zijn kwijtgeraakt, de stoerste types worden voor de rechter bange meisjes en andersom, maar het zou haar werk wel moeilijker hebben gemaakt als Machteld niet op tijd bij haar positieven was gekomen. De manier waarop ze antwoord geeft op de vragen van de president is echter perfect. Rustig, en ook weer niet te rustig, goed verstaanbaar en met een rechte rug.

Maar daar in het publiek, is dat nou Klop? Ze kijkt nog eens goed, maar eigenlijk weet ze het al. *De rat!* Elke keer dat ze elkaars pad kruisen, is dat het eerste dat ze denkt, waarna ze meestal hetzelfde beeld moet wegduwen, dat van een naakte Klop die net gedoucht heeft en zonder op haar te letten naar haar koelkast loopt voor een biertje. Ze vindt het trouwens geen probleem om toe te geven, tegenover vreemden en een enkele vriendin, dat ze aangetrokken wordt door foute

mannen en dat het gevaar dat er van hen uitgaat, de mogelijkheid dat ze haar meesleuren, waarschijnlijk zelfs een belangrijke reden is geweest om te kiezen voor de advocatuur. Op de middelbare school had ze het al opwindend gevonden om te merken dat mensen haar zagen als een lief blond meisje, terwijl ze zich regelmatig liet pakken door een vijf jaar oudere magazijnmedewerker. Maar dat was de jonge Linda. Als ze nu nog terugdenkt aan de keer dat een cliënt in de gevangenis met zijn hand tussen haar benen ging terwijl ze rustig doorpraatten, moet ze nog steeds glimlachen, maar dat is ook omdat dat de dag was dat ze besloot Rinus ten huwelijk te vragen en er maar een persoon is aan wie ze dat ooit verteld heeft, een Russische zakenman naast wie ze terecht was gekomen tijdens een vliegreis. De Leeuw is echter professioneel genoeg om vanochtend elke gedachte die gewoonlijk uit de herinnering aan haar nacht met Klop voortkomt te weren. Er staat genoeg op het spel, niet voor haarzelf misschien, maar wel voor Machteld.

‘En toen zei Wilson dat ik het boek maar in Herres kamer moest leggen. Ik liep dus naar Herres kamer, terwijl hij naar de keuken liep. Ik legde de envelop met het boek op zijn tafel en wilde al weer weglopen toen ik hem een beetje slaperig *heey!* hoorde zeggen.’

De president heft haar hand. ‘Voor alle duidelijkheid, wie hoorde u *hey* zeggen?’

‘Herre! Ik schrok me wild.’ Machteld grijpt even in haar haar. Inmiddels heeft ze dit verhaal zo vaak verteld, dat het haar moeilijk valt het nog te zien als iets dat werkelijk gebeurd is. Tegelijk beseft ze dat het voor de rechters waarschijnlijk de enige keer is dat ze het zullen horen uit haar mond. Waarna ze verder gaat. ‘Ik begon me al te verontschuldigen, maar toen zag ik hoe hij naar me keek.’

‘Hoe keek hij dan?’

‘Lief!’ Ze twijfelt. ‘Ik weet niet. Vertederd? In ieder geval niet kwaad.’

‘En waar bevond u zich op dat moment ten opzichte van de heer Helleman?’

‘Ik stond bij de tafel en Herre lag in zijn bed een paar meter van mij vandaan.’

‘En het was nog licht?’

‘Buiten was het nog licht ja, maar de gordijnen waren dicht. Het zijn alleen niet zulke dikke gordijnen, dus ik kon wel zijn gezicht zien.’

‘En volgens u keek hij dus vertederd. Dat zou natuurlijk kunnen. Maar zou het ook niet kunnen dat hij bijvoorbeeld alleen maar slaperig keek? U zei dat hij slaperig klonk.’

‘Inderdaad. Maar ik voelde me zelf op slag zo gelukkig worden als ik al heel lang niet meer geweest was.’ Ze aarzelt opnieuw, maar waagt het er dan toch op. ‘Zo gelukkig als je wordt als je met liefde wordt aangekeken.’ De president knikt, waarop ze vervolgt.

‘Daarna sloeg de twijfel trouwens alsnog toe, omdat ik dacht dat hij misschien dronken was. Of ziek of zo. Hij lag nooit zo vroeg in bed. Ik vroeg hem dus of alles goed was, maar hij bleef maar glimmen.’ Ze ziet het weer voor zich. ‘Hij gebaarde dat ik naar hem toe moest komen en toen ik naast hem op zijn bed was gaan zitten, legde hij zijn hand op mijn wang. Hij keek nog steeds verliefd.’ Ze ademt diep in. ‘En toen vroeg hij of ik hem af kwam maken.’

Bijna iedereen houdt op dit punt zijn adem in. Ook Floor wordt nu alert. De enige keer dat ze het met elkaar over dit moment gehad hebben, kon ze Machteld niet volgen. En de president tilt een vinger op, alsof ze haar wil waarschuwen. ‘Weet u zeker dat dat de term was die hij gebruikte? *Afmaken*.’

‘Ja. Het was een woord dat hij vaker gebruikte. Het was een soort fantasie van hem. De ander doden zodat hij je niet meer kon verlaten. Alleen begreep ik nu pas dat het meer was dan een fantasie. Die mogelijkheid was eerder niet bij me opgekomen.’

De president knikt. Echt begrijpen doet ze het niet, maar ze heeft als rechter nog wel vreemdere dingen gehoord. ‘En hoe reageerde u op deze vraag?’

‘Ik schrok! De hoop die ik even gehad had, dat hij eindelijk door had hoe alles in elkaar zat, sloeg om in wanhoop. Maar ik probeerde rustig te blijven. Al kreeg ik wel tranen in mijn ogen. Ik vroeg of hij echt

niet dronken was, maar hij zei van niet. Hij bleef maar smilen en zeggen dat hij zich dus niet had vergist, ik had nooit van hem gehouden. Misschien dacht ik dat wel, maar als ik echt van hem hield, zou ik hem af willen maken.’

‘En hoe reageerde u daarop.’

‘Ik voelde me machteloos. En ik vond het pijnlijk.’

‘Pijnlijk?’

‘Ja. Het idee dat hij zo dacht. Ik kon me ook niet voorstellen dat hij serieus was. Maar dat was hij dus wel. Hij werd zelfs boos omdat ik tegen hem in bleef gaan.’

‘Was er dan ook sprake van stemverheffing?’

‘Ja. Na een tijdje wel. Ik was althans bang dat Wilson ons kon horen, maar Herre had daar duidelijk geen last van. En ik weet ook nog wel dat ik op een gegeven moment zelf mijn stem verhief. Dat doe ik eigenlijk nooit, maar hij kon me daar wel toe brengen.’

Herre kijkt naar haar met een vertrokken gezicht. Dat hij haar zo heeft laten lijden. Zijn eigen herinnering aan de avond van die negentiende augustus is vaag, maar inmiddels heeft hij haar het verhaal meerdere keren horen vertellen. Daarbij weet hij nog goed hoe hij tot een jaar geleden was. Wat voor dingen hij dacht en kon doen. Het zijn neigingen waardoor hij nog steeds wel eens overvallen wordt, al kan hij zich op

andere momenten niet goed meer voorstellen dat hij ze ooit gehad heeft.

‘Gaat u verder. De heer Helleman zei dat hij echt wilde dat u hem af zou maken en u trok dat in twijfel.’

‘Ja, en omdat ik dat dus bleef doen, pakte hij op een gegeven moment het kussen dat naast hem lag,’ ze maakt een onwillekeurige grijpbeweging, ‘en hield het me voor.’ De president wacht. ‘Voor mij was het althans duidelijk dat hij wilde dat ik hem daarmee zou-’ Ze heeft moeite het woord uit te spreken, maar vermant zich. ‘Smoren.’

‘Het was dus de heer Helleman die het kussen pakte?’

‘Ja.’

‘Met een hand of met twee?’

‘Met een hand volgens mij.’

‘En u pakte het van hem aan?’

‘Niet meteen. Hij duwde het tegen mijn borst, nu met twee handen, maar ik weigerde het van hem over te nemen. Ik doe het toch niet, zei ik. Een paar keer. En toen. Ik doe het, hoor!’

‘En in wat voor gemoedstoestand was u op dat moment?’

‘Overstuur. Hij hield maar vol! Dus op een gegeven moment grijp ik het kussen en ik druk het op zijn gezicht. Huilend.’

Niemand maakt een geluid. Iedereen ziet voor zich hoe Machteld het kussen op Herres gezicht drukt. Sommigen zien een en ander gebeuren in een kamer die lijkt op hun eigen kamer thuis of op een andere kamer die ze kennen. Bij anderen is de voorstelling abstracter. Alleen de mensen die Herre kennen en bij hem thuis zijn geweest zien ongeveer hetzelfde voor zich.

‘Eerst druk ik hard. Niet heel hard, maar wel stevig. Ik wil een reactie uitlokken. En ik wil dat hij merkt dat hij wil leven. Dan begin ik te twijfelen. Want hij doet helemaal niets. Ook niet na een tijdje. Ik hou het kussen een poosje minder stevig op zijn gezicht gedrukt, en dan weer harder. Maar niet meer echt hard. Denk ik. En dan haal ik het kussen weer weg. Ik weet niet precies hoe lang ik het op zijn gezicht heb gedrukt, voor mijn gevoel is het niet langer geweest dan een halve minuut. Ik zie dat hij zijn ogen dicht heeft. Ik zeg *hey!* Geïrriteerd. Hij reageert nog steeds niet en dan word ik voor het eerst bang. Ik sla hem in zijn gezicht, begin te schelden, schud hem heen en weer, maar het is net een pop. Ik roep Wilson, helemaal in paniek. En die belt 112.’

Machteld laat haar schouders zakken en zucht. Ze heeft zich, zoals De Leeuw haar op het hart heeft gedrukt, zekerder voorgedaan dan ze is. Ze begrijpt

waarom dat nodig is, maar iets in haar blijft ertegen protesteren.

De president maakt een gebaar met haar hand dat haar moet aanmoedigen verder te gaan. ‘U roept dus meneer Fraser. Wat zegt u precies tegen hem?’

Machteld huivert bij de herinnering. ‘Ik zeg, I think I suffocated him. Hij vraagt wat er gebeurd is en probeert Herre ook wakker te krijgen, waarna hij zijn telefoon, ik bedoel Herres telefoon, boven zijn mond houdt om te zien of hij nog wel ademt. Wat gelukkig zo is.’

‘En dan?’

‘Dan belt hij dus 112. Met Herres telefoon, omdat hij die al in zijn hand heeft. Hij gaat de deur vast opendoen.’ Ze vraagt zich af of ze nu iets vergeet. ‘We weten niet wat we verder kunnen doen. Wilson probeert zijn pols te voelen. En we vragen ons af of we zijn ouders moeten bellen of dat we beter kunnen wachten. En dan horen we de politie binnenkomen.’

‘Volgens de politie vertelt u meteen dat u een kussen op het gezicht van meneer Helleman heeft gedrukt. Klopt dat?’

‘Ja. Ze vroegen wat er gebeurd was, dus gaf ik antwoord.’

De president kijkt opzij naar de andere rechters, maar die hebben verder geen vragen, waarop ze verder

gaat. ‘En hoe lang was het geleden dat u meneer Helleman daarvoor had gezien?’

‘Een half jaar. En toen was het ook al ongeveer een half jaar uit.’

‘Juist. Vertelt u ons eens wat meer over deze relatie en hoe hij geëindigd is. Het hoeft niet heel uitgebreid.’

Machteld knikt en haalt nog eens diep adem. ‘We ontmoetten elkaar iets meer dan drie jaar geleden op een dansavond in Paradiso. Ik was niet van plan hem mee naar huis te nemen omdat hij bijna tien jaar jonger was dan ik en ik net besloten had weg te blijven van jongere mannen. Hij had trouwens ook alleen maar werk van me gemaakt, vertelde hij later, om me vervolgens te kunnen *dissen* zoals hij dat noemde. Maar goed, we belandden toch in bed en zo kregen we een relatie, die hij trouwens al snel, na een paar weken, beëindigde. Het ging weer aan en nog een keer uit en toen ben ik naar hem toegegaan, ook al was het dus uit. Ik had gemerkt dat hij vreemde ideeën had over liefde en seks en wilde hem overhalen- Nee, ik wilde hem ervan overtuigen dat mensen niet zo slecht waren als hij dacht, en dat hijzelf dus ook niet zo slecht was als hij dacht. En toen kwam hij na enige omtrekkende bewegingen met- Het verhaal over zijn zus.’

In haar herinnering ligt hij met zijn hoofd in haar schoot. Hij neemt een trek van zijn sigaret en vertelt haar wat er gebeurd is. Hij was twaalf toen zijn twee jaar oudere zus op brute wijze verkracht werd. Door hem. Machteld bevriest. Heeft ze hem goed gehoord? Maar ze onderbreekt hem niet. Haar intuïtie klopt. Herre heeft niet door wat hij zegt. Hij vertelt verder over het feest en de verkrachting door een oudere jongen alsof hij er zelf bij was. In werkelijkheid zal het nog ruim twee weken duren voor iemand hem vertelt over deze Marcel, een zelf ernstig getraumatiseerde jongen, die op dit moment trouwens zonder dat de familie dat weet, door de gangen loopt van de gevangenis in de woonplaats van meneer en mevrouw Helleman, op weg naar zijn bezoek.

‘Zijn zus die als meisje het slachtoffer werd van een verkrachting door een bekende?’

Machteld knikt. Ze hoopt dat ze niet meer hoeft te vertellen. Fenna is er niet, maar toch. Ze ziet voor zich hoe de net vijftienjarige Fenna huilt zonder nog te bewegen. Ook bij Herres ouders komen de beelden en gevoelens naar boven die de gedachte aan die avond meestal bij hen oproept.

Alleen Herres beeld is veranderd. Hij ziet nog steeds hoe Fenna onder hem ligt, maar nu fungeert hij als een schild. En al kan hij niet voorkomen wat er gebeurt, ze is nu in ieder geval niet meer alleen.

‘En u denkt dat die gebeurtenis van invloed is geweest op Herre zelf?’

‘Ja. Eerst dacht ik nog dat hij, nu hij er eindelijk met iemand over gepraat had, tamelijk snel weer verder zou kunnen. Maar dat was niet zo. En ik durfde het ook niet meer uit te maken. Hij zei aan het eind van die avond letterlijk, dat ik nu wel bij hem moest blijven, juist omdat ik de eerste was die hij zijn vertrouwen had gegeven.’

De president heeft tijdens haar studie een vriend gehad die haar het gevoel gaf dat Machteld nu probeert te beschrijven en hoewel ze de overeenkomst zelf nog niet ziet, maakt de herinnering aan deze Jack wel dat ze doorvraagt. ‘En waarom had u het uit willen maken?’

‘Ik wist- dat ik hem niet trouw zou blijven en dat hij daar niet tegen zou kunnen.’

De oudste van de drie rechters, Enno Kouwenaar, spert zijn neusgaten. Wat is dit voor vrouw? Ze ziet er vrouwelijk uit met dat lange haar en hij zou haar zeker niet uit zijn bed trappen, maar ze heeft de moraal van een vent. Of eigenlijk is het nog erger. Want hij heeft zijn vrouw zelf meer dan eens bedrogen, maar nooit zonder zich bezwaard te voelen. Deze vrouw lijkt hem evenwel niet in staat tot enig schuldgevoel. Daarbij blijven zijn ogen naar haar borsten gaan. Machteld heeft een coltrui aan waarin ze goed uitkomen. Soms

volgt hij niet meer wat ze zegt doordat hij zich voorstelt hoe ze er naakt uit zou zien. Maar, denkt hij dan, de voorzitter laat haar ook maar doorpraten.

‘Hij dacht ook vaak dat ik hem kapot wilde maken. En een paar uur later was er dan weer niemand zo geweldig als ik. Vrienden van mij snapten niet waarom ik niet bij hem wegging. Maar ik wist dus waar die woede-uitbarstingen vandaan kwamen. En andere momenten waren we weer gelukkig. Al ging ik met name door al die ruzies wel steeds meer twijfelen en denken dat ik inderdaad niet genoeg van hem hield. Pas toen het eenmaal uit was, begreep ik dat dat onzin was.’ Ze ziet de wenkbrauwen van de president iets omhoog gaan. ‘Ik weet niet of ik dat goed uit kan leggen. Maar op een ochtend werd ik wakker en wist ik dat ik van hem hield.’

Veel mensen ontdekken dat ze van iemand houden doordat ze, in het echt of in hun verbeelding, de ander opeens zien zoals hij is, waarna er een rust over hen komt waarnaar ze vaak zonder het te weten al een tijd verlangd hadden. In deze zaal heeft ongeveer een derde van de aanwezigen ooit zo’n ervaring gehad, wat overigens niet wil zeggen dat ze zich deze aan het eind van hun leven nog zullen kunnen herinneren. Sommigen zijn haar nu al vergeten.

De voorzitter breekt de glimlach die zich aan het vormen is af. Ze wil niet te duidelijk laten merken dat ze Machteld gelooft. Slob, die sympathie voelt voor de volgens hem hartstochtelijke Machteld, probeert hetzelfde met minder succes. Maar Slob is dan ook verliefd. Niet dat zijn vriend vanaf het moment dat hij de raadkamer betrad nog veel in zijn gedachten is geweest, daarvoor ligt de herinnering aan afgelopen nacht inmiddels te diep in zijn onderbewuste, maar zijn uitgelaten stemming maakt dat hij overal toch wat lichter over denkt. Zelfs Kouwenaar en de officier doen hun best hun vooringenomenheid terug te dringen en in ieder geval niet te tonen. Het publiek neemt die moeite niet. Er wordt gemompeld en zachtjes gesist, geglimlacht en gefronst. De meeste aanwezigen houden Machtelds beschrijving van de gebeurtenissen voor waar of onwaar, afhankelijk van de indruk die ze tot dan toe op hen gemaakt heeft. Herre, Floor en De Leeuw hoeft Machteld niet meer te overtuigen, al houdt de laatste altijd rekening met de mogelijkheid dat ze zich vergist. Jessica daarentegen heeft geen idee en dat zit haar dwars. Ze betwijfelt of ze ooit de mensenkennis zal hebben die De Leeuw in haar ogen zo'n goede advocaat maakt. Meneer Helleman wil zich geen oordeel vormen. Herre is eindelijk weer de jongen die hij was. Daarom maakt hij zich meer zorgen over zijn vrouw en dochter met wie het nog steeds niet goed gaat. Mevrouw Helleman

tenslotte zou het liefst de zaal uitlopen. Ze wil niet horen wat Machteld allemaal zegt. Maar die rechter blijft haar maar vragen stellen. Nu weer of hun relatie vaak uit is gegaan. Ja, dus!

Machteld schudt haar hoofd. ‘Nee, na die eerste tijd niet meer. Maar ik bleef wel twijfelen en wat mij betreft was het dus geen echte relatie. En toen kwam hij erachter dat ik naar bed was geweest met een ex.’

Heel even ziet ze weer voor zich hoe Raaf naar haar kijkt. Ze kan niet aan hem denken zonder zijn gezicht te zien. Waarna ze verder gaat.

‘Daarop wilde hij niet meer met me verder, al hebben we elkaar nog wel een paar keer gesproken.’ Ze aarzelt. De keren dat Herre en zij met elkaar naar bed waren geweest toen het al uit was, waren soms intenser dan ooit daarvoor, maar of ze dat nu moet vertellen? ‘En meer,’ vat ze samen. ‘Maar het is daarna dus niet meer goed gekomen. Tot-’ Ze gebaart met haar handen.

De voorzitter werpt een blik op haar aantekeningen. ‘Tot na de gebeurtenissen van de negentiende augustus, bedoelt u? Vertelt u daar eens over. U was voorlopig vrijgelaten op de voorwaarde dat u geen contact zou zoeken met de heer Helleman of zijn familie. Maar aan die voorwaarde heeft u zich niet gehouden. Waarom niet?’

‘Op een dag belde Wilson. Herre had naar mij gevraagd. Dat was voor mij genoeg.’

De voorzitter reageert voor het eerst tijdens deze zitting en ook zonder het te willen ijzig. ‘Juist. U ging dus samen met zijn huisgenoot op bezoek bij de heer Helleman in het ziekenhuis. Waren er op het moment dat u in zijn kamer kwam, nog andere bezoekers bij hem?’

‘Nee.’

‘Andere patiënten, personeel?’

‘Nee. En Wilson ging ook niet mee naar binnen.’

‘U was kortom met zijn tweeën. Voor hoe lang?’

‘Niet langer dan een kwartier. Toen kwam er een verpleegster.’

‘En wat is er in dat kwartier gezegd en gedaan? Kunt u ons daar een beschrijving van geven?’

‘Allereerst viel me op hoe ongelofelijk blij Herre leek te zijn om me te zien. Wilson had al wel verteld dat het leek alsof Herre in een roes leefde, maar toch. Ik begon te zeggen hoe het me speet, maar hij wuifde mijn woorden weg. Hij wilde zoenen. En eigenlijk hebben we niet heel veel meer gedaan dan zoenen en naar elkaar kijken. Hij zei op een gegeven moment wel dat hij inmiddels begreep dat ik altijd van hem gehouden had, maar daar gaf ik niet te veel aandacht aan. Ik durfde niet te veel hoop te hebben omdat het misschien alleen maar de medicijnen waren die hem

zo maakten. Al was het ook moeilijk om dat te blijven denken.’

‘U heeft het niet gehad over de negentiende augustus?’

‘Nee. Ik wilde het er dus wel over hebben, maar hij niet.’

‘En het feit dat u verdachte was, is dat nog ter sprake gekomen?’

‘Nee.’

‘Helemaal niet?’

‘Volgens mij niet, nee. Ik kan het me in ieder geval niet herinneren.’

‘Ook niet dat u het gevaar liep, door uw bezoek, opnieuw achter slot en grendel te gaan?’

‘Nee. Ik wilde het moment sowieso niet verpesten door daarover te beginnen. En ik heb daar ook geen moment spijt van gehad, al ben ik daarna dus wel weer opgepakt.’

Slob zucht. Zou zijn vriend zoveel over hebben voor hem? Hij vermoedt van wel, en vooralsnog is dat ook zo. Zijn vriend is net als hij van het grote gebaar. En net zo verliefd als hijzelf. Aan de andere kant, en dat weet Slob ook, heeft hij niet voor niets altijd gezegd dat hij nooit met iemand zou kunnen samenwonen.

‘Dat heb ik gezien, ja. En hoe is uw relatie met de heer Helleman nu?’

‘Goed. We zijn weer samen, maar nu op een goede manier.’

De voorzitter kijkt haar even aan voor ze haar laatste vraag gaat stellen. ‘Kunt u ons tenslotte dan nog vertellen of het u spijt dat u de avond van de negentiende augustus een kussen op het gezicht van de heer Helleman heeft gedrukt waardoor hij voor enige dagen het bewustzijn verloor?’

Jessica voelt de spanning in haar lichaam toenemen. Ze hebben het lang gehad over wat Machteld nu zou moeten zeggen. Volgens De Leeuw benadert ze de kwestie te filosofisch en moet ze gewoon berouw tonen. Maar of ze dat ook gaat doen?

Machteld knikt. ‘Ik heb daar veel over nagedacht, maar eerlijk gezegd weet ik het niet. Ik had het mezelf nooit vergeven als Herre was gestorven of er andere blijvende gevolgen waren geweest, dat spreekt vanzelf. Maar we zouden nu ook niet samen zijn, en hij zou nu ook niet zo gelukkig zijn, als ik die avond niet was langs gekomen of iets anders had gedaan. Als ik al iets anders had kunnen doen.’

Machteld houdt haar blik gericht op de voorzitter, waardoor ze anders dan De Leeuw niet ziet dat Kouwenaar not amused is, terwijl Slob zijn gezicht in de plooi houdt.

De voorzitter knikt alleen maar. ‘Ik begrijp het, dank u wel. Dan kijk ik nu even naar de andere leden van de rechtbank.’

Slob aarzelt. Hij kijkt naar het blad met zijn aantekeningen en dan hoort hij zichzelf zeggen dat hij nog wel een vraag heeft, waarna hij meteen begint te gloeien. Hij houdt ervan zo nu en dan dingen te doen zonder er al te veel bij na te denken. Je kunt ook te voorzichtig zijn, redeneert hij dan.

De voorzitter gebaart. ‘Meester Slob!’

Hij geeft de voorzitter een knikje en wendt zich tot Machteld. ‘Mevrouw Six, u zei net dat u achteraf gezien misschien naïef was geweest, maar dat u toen u besloot bij de heer Helleman te blijven ook niet wist wat u nu weet. Kunt u mij zeggen, wat dat was, wat u toen niet wist, en nu wel?’

Machteld grimast. ‘Ik had me niet gerealiseerd dat, als iemand zijn vertrouwen in andere mensen heeft verloren, het echt ontzettend lang duurt, voor hij het weer terug heeft, tijd die je er maar voor over hebben. Of er moet iets gebeuren natuurlijk.’

‘Dank u,’ straalt Slob.

Laten we op dit punt, terwijl de voorzitter opnieuw het woord neemt, teruggaan naar de gevangenis waar Marcel P. een straf uitzit, niet zijn eerste overigens, voor zware mishandeling. De vrouw die hem

vanochtend is komen bezoeken is zijn buurvrouw Claire, een jonge huisartsassistente die tot hij haar vertelde dat hij een tijd zou moeten zitten weinig contact met hem had, maar zich niettemin altijd tot hem aangetrokken heeft gevoeld. Veel mensen zijn graag in zijn buurt en voelen zich vaag vereerd als hij hen ergens bij betreft. Anderen hebben, vrijwel altijd tot hun ongeluk, ook zijn duistere kant leren kennen. Niemand weet hoeveel mensen hij precies heeft voorgelogen, opgelicht, mishandeld of misbruikt. De meeste van zijn slachtoffers hebben, net als Fenna, geen aangifte gedaan. Als hij aan hen denkt, moet hij altijd lachen. Zelfs als hij denkt aan de enkeling die hem achter de tralies heeft gekregen moet hij lachen. De jongens die hemzelf hebben misbruikt en vernederd zijn in zijn herinnering samengeklonterd tot een jongen met een cowboyhoed aan wie hij alleen maar kan denken met een gekmakende woede. Mensen maken hem sowieso snel kwaad, al heeft hij wel geleerd zijn emoties te verbergen. Meestal zorgt hij ervoor dat de ander, ondanks zijn minachting die hem niet zelden dubbel gemeen en grof in de mond maakt, blijft hopen op zijn vriendschap of in ieder geval waardering. Je weet nooit wanneer je iemand nog eens nodig zult hebben. Maar het is voor hem ook een manier om de tijd te doden. Vandaar dat hij nu tegen Claire zegt dat ze er leuk uitziet vandaag. Is ze soms naar de kapper geweest?

De Jager staat achter zijn tafel, met zijn blik op Machteld. ‘Mevrouw Six! Neemt u ons nog eens mee naar die negentiende augustus. U bent toen naar het huis van het slachtoffer, de heer Helleman, gegaan. Hoe lang had u elkaar op dat moment al niet meer gezien of gesproken?’

‘Ik denk een maand of vijf.’

‘En de laatste keer dat u elkaar zag of sprak. Van wie ging toen het initiatief uit?’

‘Van Herre. Ik had zelf wel een of twee kaartjes gestuurd en ge-sms’t en zo. Maar ik wist dat hij een telefoontje van mij toch niet zou beantwoorden.’

‘En die laatste keer dat het slachtoffer contact met u gezocht had. Was dat niet om u te vragen hem met rust te laten?’

‘Dat klopt.’

‘Het was met andere woorden wel duidelijk dat de heer Helleman niet wilde dat u nog contact met hem opnam?’

‘Ja, daarom wilde ik dat boek ook door de brievenbus doen.’

‘Daar wilde ik naartoe! Dat boek was *Onpersoonlijkheid*, niet waar? Een roman van de Nederlandse schrijver Russell Artus.’

‘Dat klopt.’

‘Mevrouw de voorzitter, ik heb hier een exemplaar van de enige uitgave die er van dat boek bestaat. U ziet, het is een dik boek.’ Hij houdt het boek omhoog

en draait het dan een kwartslag zodat duidelijk is hoe dik het is, eerst in de richting van de rechtbank, en daarna nog eens in de richting van Machteld.

‘We zien het, meneer de officier.’

In het publiek wordt besmuikt gelachen, maar daar laat De Jager zich niet door afleiden. Hij wendt zich weer tot Machteld. ‘Mevrouw Six, u heeft net verklaard dat u dit boek door de brievenbus van het slachtoffer wilde duwen. Maar had u niet bedacht dat het daarvoor wel eens te dik zou kunnen zijn? Of was dat u wel goed uitgekomen? In dat geval had u immers een excuus gehad om aan te bellen en wie weet had het slachtoffer of zijn nietsvermoedende huisgenoot u dan wel binnengelaten.’

De voorzitter verbijt zich. Ze houdt er niet van als er tijdens haar zittingen suggestieve vragen worden gesteld en al helemaal niet als dat zo intimiderend gebeurt als nu. Soms krijg je een weigerachtige getuige of verdachte zo aan het praten, maar haar ervaring is dat zo verkregen informatie weinig betrouwbaar is en zelfs kan leiden tot valse bekentenissen. Ook De Leeuw is bang dat de harde aanpak van De Jager Machteld opnieuw van haar stuk zal brengen. Slob daarentegen kan er niets aan doen, hij blijft De Jager een aantrekkelijke man vinden. Hij loopt daardoor het risico, dat hij strenger, of juist milder zal oordelen over Six dan hij anders had gedaan, maar dat

weet hij. Het was trouwens de rechter die nu voorzitter is die hem daarvoor gewaarschuwd heeft. Het is niet erg als je je aangetrokken voelt tot een verdachte of een getuige, als je je dat maar bewust bent. En dat geldt natuurlijk ook voor rechters en officieren van justitie, had ze daar op een zakelijke toon aan toegevoegd, waardoor Slob zich nog steeds afvraagt of zijn zwak voor de officier vanaf het begin zo duidelijk kan zijn geweest, want dat zou hij toch wel vervelend vinden.

‘Ik nam aan dat het boek wel zou passen. En anders had ik nog niet aangebeld, denk ik. Dat was ik althans niet van plan.’

‘U nam aan dat het boek wel zou passen. Zo’n dik boek?’ Hij wendt zich tot de voorzitter. ‘Neem me niet kwalijk, mevrouw de voorzitter. Maar ik heb zelf een paar brievenbussen geprobeerd, en kreeg het er niet doorheen. Nu zegt dat misschien nog niet zoveel. Daarom ben ik naar het postkantoor gegaan en daar had men voor mij deze mal. Ik heb hem even mogen lenen.’ Hij houdt een rood stuk karton omhoog met daarin een gat ter grootte van een brievenbus. ‘Deze mal, mevrouw de voorzitter, leden van de rechtbank, wordt gebruikt om te bepalen of een poststuk nog door de brievenbus kan of aangemerkt moet worden als een postpakket. Maar u ziet het, dit boek is te groot.’ Hij pakt het boek erbij en probeert het op door

de opening te krijgen, maar het is duidelijk te dik. ‘Misschien wilt u het nog proberen?’ vraagt hij dan aan Machteld.

Er verschijnt langzaam een glimlach rond Machtelds lippen. ‘Natuurlijk,’ antwoordt ze tenslotte en ze wacht tot de bode het boek en het rode karton komt brengen. ‘Kunt u de mal vasthouden?’ vraagt ze hem. De bode houdt het karton op ter hoogte van haar borst. Vervolgens vouwt Machteld het boek in het midden open, zodat het nog maar half zo dik is, om het zonder problemen door de opening heen te schuiven. Als het er bijna doorheen is, houdt ze het nog even vast. Dan laat ze het aan de andere kant op de tafel vallen. Ze schrikt zelf van het geluid, zoals wel meer aanwezig, hoewel een aantal van hen, waaronder Herre, ook moet lachen. ‘U ziet het,’ zegt ze, terwijl ze haar best doet om niet triomfantelijk over te komen, ‘het boek was niet te groot.’

De Jager grijnst. ‘Ik zie dat u niet voor een gat te vangen bent.’ Tevreden stelt hij vast dat er wederom gegrinnikt wordt. Zelf is hij ook ingenomen met de woordspeling. Daarbij is hij ervan overtuigd dat hij stunts als deze, die altijd ook verkeerd kunnen aflopen, nodig heeft om scherp te blijven. In ieder geval voelt hij nu de adrenaline door zijn lijf razen.

‘Feit is dat u het huis van de heer Helleman bent binnengegaan.’

‘Inderdaad, maar alleen omdat ik dacht dat hij niet thuis was.’

‘Maar toen u zag dat hij wel thuis was, bent u niet meteen weggegaan.’

Machteld voelt zich zenuwachtig worden. ‘Dat klopt.’

‘Zelfs toen het slachtoffer, als we u tenminste mogen geloven, druk op u uitoefende om hem te smoren met een kussen, zelfs toen bent u niet weggegaan.’

‘Nee.’

‘Of was een en ander misschien toch een fantasie van u?’

‘Dat heb ik al gezegd, het was een fantasie van Herre en niet van mij.’

‘Dat heeft u gezegd ja.’

‘Maar toen u merkte dat hij het kussen niet probeerde weg te duwen, toen heeft u het niet meteen weggehaald.’

‘Nee.’

‘Ook niet toen hij zich niet los worstelde. Of was dat misschien omdat u op hem was gaan zitten?’

De Leeuw vraagt zich af of ze moet protesteren, maar besluit nog even te wachten, ze weet dat de voorzitter net zo’n hekel heeft aan de retorische trucs van De Jager als zijzelf.

Intussen ziet Machteld zichzelf inderdaad op Herre zitten terwijl ze het kussen over zijn gezicht houdt.

Bijna iedereen ziet het voor zich. Hij kan geen kant op en ze is werkelijk verantwoordelijk voor het feit dat hij zijn bewustzijn verliest. Volgens de agenten op het bureau is het de enige verklaring, daarom blijven ze er waarschijnlijk ook maar op terugkomen, tot ze toegeeft dat ze het niet helemaal zeker meer weet. Ze vermoedt namelijk dat ze, als hij tegenstand geboden zou hebben, wel degelijk op hem was gaan zitten. Zo lang hij zich verzette, was hij immers nog bij. Maar, beseft ze dan, ze herinnert zich duidelijk haar verbazing over het feit dat hij zich niet verzet. Die herinnering zou ze niet hebben als ze er alles aan had gedaan om Herre het bewegen te beletten. Daarom durft ze ook ferm te antwoorden.

‘Nee, ik ben niet op hem gaan zitten.’

‘Weet u dat heel zeker?’

‘Ja.’

‘En zodra u het kussen had weggehaald en gezien had dat hij buiten bewustzijn was, raakte u in paniek.’

‘Ja.’

‘Zoals te verwachten is van iemand die uit overmacht gehandeld heeft.’

Machteld reageert niet. Ze begrijpt duidelijk nog niet waar hij naartoe wil. Mooi, denkt De Jager. Hoe meer zijn volgende vraag haar zal overvallen, hoe groter de kans dat ze zich zal verspreken.

‘Mevrouw Six, u schrijft thrillers. Klopt het dat u een paar jaar geleden een boek heeft gepubliceerd

over een man die zijn moeder vermoordt, op een zodanige wijze dat het lijkt of het psychische overmacht was, terwijl in feite de hele zaak nauwgezet gepland was?’

Machtelds ogen worden groot. Ze is haar zelf-beheersing aan het verliezen, ze weet het, maar de woorden laten zich niet meer terugduwen. ‘Moet ik u nu het verschil gaan uitleggen tussen de werkelijkheid en een boek?’

In de zaal ontstaat enig rumoer, waarop de voorzitter twee kloppen geeft met haar hamer.

‘Dank u wel, het ging mij er alleen maar om aan te tonen, dat u op dit punt op de hoogte was van de wet, en daarmee van de mogelijkheid deze te misbruiken.’

‘Maar-’

‘Mevrouw Six, u heeft geweigerd mee te werken aan een psychiatrisch onderzoek, omdat u slechte ervaringen had met de psychiatrie. Kunt u ons daarover wat meer vertellen?’

De Leeuw buigt zich naar haar toe. ‘Hou je gewoon aan het verhaal,’ fluistert ze. ‘Waarom heb je niet meegewerkt aan het psychiatrisch onderzoek.’ Machteld knikt. De Leeuw heeft gelijk, ze moet rustig blijven. En ze geeft antwoord.

‘Het klopt dat ik gesprekken heb geweigerd met de psychiaters in het Pieter Baan Centrum, maar het is

niet zo dat ik alleen slechte ervaringen heb gehad met de psychiatrie. Ik heb twee keer meegemaakt dat een vriend psychotisch werd. De ene kreeg adequate zorg, de andere, in een andere regio, niet. Ik had kortom gezien hoeveel het uitmaakt wie je tegenover je krijgt, en omdat ik dat in dit geval niet wist, wilde ik mij ook niet laten onderzoeken.’

‘Over deze twee mannen met wie u een relatie had voor- en nadat u iets kreeg met het slachtoffer. Is het niet zo dat een van hen na een telefoontje van u gedwongen is opgenomen?’

‘Ik heb op een gegeven moment zijn huisarts gebeld, dat klopt. Met de tweede had ik trouwens geen relatie zoals u nu suggereert.’ Machteld kijkt naar De Leeuw, die haar hier niet op heeft voorbereid en al rechterop is gaan zitten. De voorzitter laat haar echter met een knikje weten dat ze haar begrepen heeft.

‘En is het niet ook zo dat beide mannen in deze voor hen moeilijke perioden zwaar op u hebben geleund?’

‘Jawel.’

‘Zou het kunnen dat u het wel fijn vindt als mensen op u leunen?’

‘Ik vind het fijn als ik iets voor mensen kan doen.’ Ze zegt het strijdlustiger dan ze zich voelt.

‘U vindt het fijn als u iets voor mensen kunt doen.’ De Jager doet of hij haar woorden tot zich door wil laten dringen voor hij verder gaat. ‘Mevrouw Six,

hoeveel relaties heeft u eigenlijk gehad, zeg, de afgelopen tien jaar?’

Ze antwoordt met tegenzin. ‘Ik denk een stuk of vijf.’

‘Dat is inclusief onenightstands?’

‘Dat is exclusief onenightstands.’

‘En klopt het dat deze, althans de meesten, net als de heer Helleman, gemiddeld vijf tot tien jaar jonger waren dan u?’

‘Dat klopt.’

‘Maar u heeft dat nooit ervaren als een probleem?’

‘Nee. Maar ik zocht ze er ook niet op uit, als u dat soms bedoelt.’

‘Dat bedoelde ik niet, maar dank voor uw aanvulling.’ De Jager let erop dat hij niet zelfvoldaan overkomt terwijl hij tegen de voorzitter zegt dat hij geen vragen meer heeft.

‘Dan is nu het woord aan de verdediging. Tenzij u behoefte heeft aan een korte onderbreking.’ De voorzitter vraagt het aan Machteld, die kijkt naar De Leeuw. De Leeuw knikt. ‘Graag,’ zegt ze dan. Ze zou liever doorgaan, zodat ze het beeld dat De Jager heeft opgeroepen zo snel mogelijk kan bijstellen, maar ze ziet ook hoe haar cliënt eraan toe is.

Machteld heeft niet gezien dat Herre naar hen toe is gekomen om haar te omhelzen. Wanneer ze zijn armen om zich heen voelt, wil ze eigenlijk gaan huilen, maar ze beheerst zich en wacht tot ze weer wat

rustiger is, waarna ze duidelijk maakt dat hij haar weer los moet laten.

Iedereen is weer gaan zitten waar hij zat voor de onderbreking. Alleen De Leeuw is nadat ze het woord heeft gekregen weer opgestaan. Ze richt zich tot Machteld. ‘Mevrouw Six, de officier heeft het uitgebreid met u gehad over de dikte van het boek dat u terug kwam brengen.’ In de zaal wordt gegniffeld. ‘Misschien kunnen we het nu even hebben over de inhoud ervan. Weet u nog waar dat boek over het ging?’

‘Een beetje. Ik had het geleend toen we elkaar nog niet zo lang kenden en meteen gelezen, maar dat is dus al enige tijd geleden.’

De Leeuw knikt. ‘Ik heb het onlangs nog gelezen. Een jongen die zijn zus zwanger heeft gemaakt, waarna deze zelfmoord heeft gepleegd, sluit zich aan bij een sekte. Die heeft als doel ‘onpersoonlijk’ te worden, wat onder meer betekent dat de leden een relatie met iemand te beginnen om daar dan samen zelfmoord mee te plegen. Al met al geen vrolijk boek. Waarom wilde u dat lenen?’

‘Herre wilde graag dat ik het las. Het was een van zijn lievelingsboeken en liet volgens hem zien hoe verdorven mensen waren. Of hoe verdorven mannen waren.’

‘En wat vond u ervan?’

‘Ik vond het niet overtuigend. De personages dachten op manieren die ik soms echt niet kon volgen.’

‘Maar Herre wel, denkt u?’

‘Ik neem het aan. Toen dan.’

‘Weet u nog wanneer hij voor het eerst kwam met het idee dat een ander doden een manier was om hem bij je te houden?’

‘Op een dag liet hij me een zelfgeschreven gedicht lezen over een geliefde die gekeeld moest worden. Ik denk dat we elkaar toen ongeveer een half jaar kenden.’

‘Waarom bleef u eigenlijk in deze relatie? U heeft verklaard dat u eigenlijk geen jongere mannen meer wilde, u had liever vrienden willen zijn, en er was voortdurend strijd.’

‘Ja, maar we hadden ook iets dat ik met geen andere man ooit gehad had. Ik vind het alleen moeilijk uit te leggen wat dat precies was. Ik denk dat het te maken had met grenzen. Bovendien had hij gezegd dat ik hem nooit meer zou zien, als ik de relatie zou beëindigen. Terwijl hij wist dat ik daar niet tegen kan. Het maakt me niet uit, als iemand die me dierbaar is geen relatie meer met me wil, als ik hem maar wel kan blijven zien.’

‘Was u daarom ook zo aanhoudend, ook toen het al uit was?’

‘Ja, maar dat kwam ook doordat Herre zelf nog regelmatig contact zocht. In het begin dan. Dan belde hij me op, helemaal verliefd, en was hij een half uur later weer aan het schelden en tieren, terwijl het de keer daarop weer andersom kon gaan. Daardoor hield ik lang hoop. Dom misschien, maar toch.’

‘Ik begrijp het. De heer Helleman durfde niet te geloven dat u van hem hield. Maar hoe is dat nu dan? Want inmiddels bent u weer samen. Vertrouwt hij u nu wel, denkt u?’

Ze draait zich om naar Herre, die haar verliefd aankijkt en antwoordt. ‘Ja.’

‘Zou u zeggen dat u zijn vertrouwen heeft gekregen op de avond dat u een kussen op zijn gezicht drukte?’

Er gaat een schok door de zaal.

‘Ja, ik weet dat het raar klinkt. Maar volgens mij is het wel zo.’

‘Dank u,’ zegt De Leeuw snel, waarop de voorzitter alle getuigen, behalve Herre, opdraagt de zaal te verlaten.

Terwijl Herre plaatsneemt aan de tafel die gereserveerd is voor de getuigen, vraagt Claire zich wachtend op de bus af waarom ze niet blijer is. Marcel denkt dat hij verliefd op haar aan het worden is, dat zei hij zelf. En ze brengt zich zijn precieze woorden in herinnering. Dat hij hoopte dat ze nog vaak zou komen,

tenzij het was uit plichtsbesef, dan had hij liever dat ze wegbleef. Geloof ze hem niet of is het toch omdat hij een jongen in elkaar heeft geslagen en zij dat niet vergeten kan? Hij had vrouwen lastig gevallen in het café waar Marcel werkte, maar ze zou er toch wel graag zeker van zijn dat Marcel hem geen blijvende hersenbeschadiging heeft bezorgd.

Herre is nerveuzer dan hij van tevoren gedacht had, maar hij is ook vastbesloten daar niets van te laten merken. Machteld moet weten dat ze op hem vertrouwen kan. Bovendien is dat zijn motto. Fake it till you make it! Dus antwoordt hij kort maar krachtig. Of hij die avond vroeg was gaan slapen? Ja. En of hij daarvoor nog gedronken had, zoals Machteld dacht? Nee, dat niet. Iets anders wel dan?

‘Ik had een pil genomen die ik een paar maanden daarvoor had gekocht op een feest. Ik weet niet precies wat voor pil het was. Die jongen zei dat je er rustig van werd en tegelijk heel positief. Meer weet ik niet. Hij zag eruit als een gewone pijnstiller. Wit.’

‘En hoeveel van die pillen had u gekocht?’

‘Een dus.’

‘Had u wel eens eerder zomaar een pil gekocht of geslikt?’

‘Nee, ik ben nooit een pillenslikker geweest. Dit was een impuls.’

‘Juist. En op 19 augustus had u deze pil ingenomen?’

‘Ja.’

‘Wat was het effect?’

‘Eigenlijk viel ik er meteen van in slaap. Maar dat was ook de bedoeling. Ik voelde me depressief en wilde

alleen maar slapen, maar dat lukte steeds niet.’

‘Goed, u was dus in slaap gevallen. Om hoe laat?’

‘Om een uur of acht.’

‘En bent u toen nog wakker geworden?’

‘Dat zou kunnen. Ik herinner me dat ik zo nu en dan half wakker was. Net als toen Machteld opeens mijn kamer binnenkwam.’

‘Tegenover de politie hebt u verklaard dat u niet heel helder was op dat moment. Klopt dat?’

‘Dat klopt. Ook terwijl ik met haar praatte, was ik aan de ene kant mezelf, aan de andere kant niet.’

‘Herinnert u zich nog hoe u zich voelde?’

‘Goed! Maar wel duidelijk onder de invloed. Ik had het gevoel dat ik aan het golven was.’

‘Weet u ook nog wat u zei?’

‘Nee, dat heb ik later gehoord van Machteld.’

‘Kunt u zich voorstellen dat u gevraagd heeft of ze u kwam afmaken.’

‘Ja, zo dacht ik toen nog.’

‘En herinnert u zich nog of u een kussen gepakt heeft?’

‘Nee, ik moet eerlijk zeggen dat ik dat niet meer weet.’

‘En dat ze het op uw gezicht drukte?’

‘Dat herinner ik me nog wel. Ik was blij omdat ik toen, ook onder de invloed van die pil, nog dacht dat het feit dat ze me probeerde te doden, betekende dat ze echt van me hield. Maar daarna kwam ik in een heel andere toestand. Ik zag opeens hoe alles altijd geweest moest zijn voor haar. Dat ik zo vaak kwaad op haar was geweest en haar van van alles had beschuldigd terwijl ze me nooit kwaad had willen doen, integendeel, me alleen maar lief had gehad. Ik voelde hoeveel pijn ik haar daarmee gedaan had, al begreep ik tegelijk hoe het zover gekomen was. Eigenlijk begreep ik op dat moment mijn hele leven. En daarbij voelde alles goed. Alsof ik altijd in een mist had geleefd die opeens verdwenen was.’ Nu hij het erover heeft, komt iets van de ervaring weer boven. ‘En toen was ik weg.’

‘En wat is het volgende dat u zich herinnert?’

‘Dat ik wakker word in het ziekenhuis.’

‘Vier dagen later dus. U bent toen echter niet meteen gehoord door de politie. Eerst heeft u nog gesproken met uw familie. Weet u nog wat u hen verteld heeft?’

‘Niet zoveel volgens mij. Ik was moe en had niet zo’n behoefte om dingen te zeggen, anders dan dat ik

heel veel van iedereen hield. En dat ze niet boos moesten zijn op Machteld.’

‘Juist. Maar toen u voor het eerst werd gehoord door de politie heeft u niet verteld dat u die avond een pil had genomen. Waarom niet?’

‘Ze vroegen er niet naar en zelf had ik er niet meer aan gedacht.’

‘En toen de dag daarop mevrouw Six langskwam, heeft u het in dat gesprek wel over die pil gehad?’

‘Nee, ik dacht er pas aan toen mijn zus een opmerking maakte dat het wel leek alsof ik drugs had gebruikt.’

‘En dat heeft u ook verteld toen de politie diezelfde middag nog eens langskwam, ik begrijp het. Iets anders. Mevrouw Six heeft verklaard dat uw relatie met haar nu niet te vergelijken is met uw relatie voor die negentiende augustus. Bent u dat met haar eens?’

Hij veert op en lacht. ‘Ja!’

‘Heeft u daar ook een verklaring voor?’

‘Ja. Maar die is niet dat ik wist dat ze van me hield doordat ze me wilde doden. Door die ervaring vlak voor ik het bewustzijn verloor ben ik de dingen gewoon anders gaan zien. Beter. Ik heb niet meer het idee dat mensen elkaar alleen maar willen gebruiken.’

‘Juist. Ik kijk even opzij.’ Slob en Kouwenaar geven aan dat zij geen vragen hebben. ‘Dan geef ik het woord aan de officier van justitie.’

De Jager staat op en kijkt Herre ernstig aan. ‘Meneer Helleman, ik begrijp dat u het sterke gevoel dat u voorheen had, dat u de verdachte niet moest vertrouwen, inmiddels kwijt bent. Maar ik zou u daar toch graag nog enige vragen over stellen. Want is het niet zo, dat u de eerste twee jaar van uw relatie vaak het gevoel had dat mevrouw Six een spelletje met u speelde?’

‘Dat heb ik inderdaad vaak gedacht en ook tegen mensen gezegd. Alleen-’

‘En bedoelde u daar niet mee dat mevrouw Six net deed alsof ze om u gaf terwijl dat in werkelijkheid niet zo was?’

‘Jawel. Maar-’

‘En hebt u ook niet vaak gezegd dat ze u eigenlijk kapot wilde maken?’

‘Al die dingen heb ik gedacht en gezegd, ja. Inmiddels weet ik beter.’

‘Dat bedoel ik nu juist! Twee jaar lang wist u eigenlijk niet wat u moest geloven. Hoe kunt u er nu dan zo zeker van zijn dat mevrouw Six wel te vertrouwen is?’

‘Volgens mij heb ik dat al verteld.’

‘Natuurlijk, u heeft iets van een bijna-doodervaring gehad, waardoor u de wereld positiever bent gaan zien. Zeg ik het zo goed?’

‘Jawel.’

‘Zou het kunnen dat u daardoor ook mevrouw Six positiever bent gaan zien? Positiever dan ze misschien verdient?’ De Leeuw gaat half opstaan om te protesteren, waarop De Jager een gebaar maakt alsof hij haar terug wil duwen. ‘Laten we het erop houden dat u sinds deze ervaring overtuigd bent van de liefde van de verdachte. Ik neem aan dat u haar dan ook niet graag de gevangenis in zou zien gaan.’

‘Dat klopt.’

‘Nu heeft u gezegd dat u zich veel van die avond niet zo goed meer herinnert. Alleen dat u blij was toen mevrouw Six uw een kussen in uw gezicht duwde. Toch zou ik ook u nog eens willen vragen. Zou het kunnen dat mevrouw Six u die avond het bewegen belet heeft door op u te gaan zitten?’

‘Onmogelijk!’

‘Dus u wilde dat ze het kussen in uw gezicht drukte, u heeft beiden verklaard niet afkerig te zijn van harde seks, maar desondanks zou mevrouw Six niet hebben doorgezet? Dat kan natuurlijk. Een andere mogelijkheid is dat ze dat wel heeft gedaan en dat u, toen u een paar dagen later uit uw coma kwam, alleen of samen die pil hebt verzonnen. Weet u zeker dat het niet zo gegaan is? Let wel, dit is uw kans uw verklaring te herzien en te voorkomen dat het een volgende keer, bij u of bij iemand anders, echt mis gaat.’

‘Meneer de officier!’

‘We hebben niets verzonnen!’

‘Neemt u mij niet kwalijk, mevrouw de voorzitter. Ik wilde zeker weten dat het slachtoffer begreep dat hij zijn verklaring nu nog kon wijzigen, maar als hij dat niet wil, heb ik verder geen vragen meer.’

De voorzitter haalt een keer diep adem voor ze zich wendt tot Herre. ‘Wilt u uw verklaring nog wijzigen?’

‘Nee!’ Hij schreeuwt het bijna.

‘Dan is het woord aan de verdediging.’

Opeens weet de bode het. De zittingszaal heeft geen ramen. Van buiten lijkt het of het gebouw doorzichtig is met al zijn glas en staal, maar in veel zalen en kamers ontbreken de ramen. Anders dan toen ze nog in de binnenstad zaten, ziet hij nu vaak pas wat voor weer het is als hij weer buiten komt. Dat moet de reden zijn dat hij zich in dit gebouw zo opgesloten voelt.

Herre klemt zijn kiezen op elkaar. Hij weet wat De Leeuw gaat vragen. Of het klopt dat Machteld de eerste persoon was aan wie hij vertelde over zijn zus. Hij knikt, terwijl hij zoals altijd als iemand vraagt naar zijn beleving van die periode, weer twaalf wordt. Hij smeekt zijn moeder of hij thuis mag blijven. Hij heeft de hele nacht gehuild en wil alleen maar wegkruipen in een hoekje. Of eigenlijk in zijn moeders armen.

Maar die is onverbiddelijk. Waarom zou hij niet naar school kunnen? Hij gaat maar gewoon.

‘Maar u heeft toch wel met iemand gepraat over wat er gebeurd was?’

‘Ik ben een keer mee naar een therapeut geweest. En ik heb het op school verteld aan mijn klassenleraar, die het prompt doorvertelde aan de andere leraren. Ik vond dat zo erg, dat ik het er daarna met niemand meer over gehad heb. Ook niet met vrienden en ook niet met de therapeut waar ik later naar toe ben gegaan voor mijn angsten. Tot Machteld dus opperde dat ik problemen had met seks.’

‘En zou u zelf zeggen dat het uw ontwikkeling als man heeft beïnvloed?’

‘Ja. Tot een jaar geleden zag ik eigenlijk alle mannen als verkrachters. Ook mijzelf.’ Zelfs mijn vader, denkt hij daar altijd bij, al heeft hij dat nooit aan iemand toegegeven, zelfs niet aan Machteld. ‘Terwijl hoe ik vrouwen zag, wisselde. Ik bedoel vrouwen die mannen toestonden seks met hen te hebben. Daarom wilde ik ook dat ze me pijn deden. Lichamelijk dan. Omdat ik het verdiende en omdat het afleidde.’

‘Voor alle duidelijkheid. U wilde zelf dat vrouwen u pijn deden? Dat was geen idee van mevrouw Six?’

‘Nee. Van Machteld mocht de seks best ruw zijn, maar van mij had het eigenlijk nog veel harder gemogen.’

‘Was mevrouw Six de eerste met wie u wat u noemt ruwe seks had?’

‘De eerste met wie ik het zo ruig deed, ja. Maar ze was ook de eerste met wie ik echt een relatie had.’

‘Was u op dat moment nog in therapie?’

‘Nee. Ik ben sowieso maar een paar keer geweest. Die therapeut vond dat ik medicijnen nodig had en daar was ik het niet mee eens.’

‘En wisten uw ouders dat u professionele hulp had gezocht?’

‘Nee. Ik wilde niet dat ze zich zorgen maakten om mij.’

De Leeuw knikt. ‘Meneer Helleman, u heeft verklaard dat u sinds uw bijna-doodervaring niet meer getwijfeld heeft aan de liefde van mevrouw Six. Kunt u ons dat nog eens uitleggen?’

Herre schrikt. Ze hebben deze vraag gerepeteerd, maar opeens weet hij niet meer wat hij zou zeggen en hoe harder hij het zich probeert te herinneren, hoe meer de paniek zijn denken belemmert. Straks verpest hij het voor hen allebei! ‘Eh-’ Hij weet het echt niet meer!

‘Vertrouwt u haar nu wel?’

‘Absoluut.’ Gelukkig, hij weet het weer. ‘Ik was altijd bang om haar te vertrouwen, juist omdat ik zo heel sterk de neiging voelde om dat te doen, denk ik. Maar tijdens die bijna-doodervaring viel die angst weg.’

‘Maar bent u dan ook niet bang meer dat ze nog eens vreemd zal gaan? U weet inmiddels dat ze nog een keer met haar ex heeft geslapen.’

‘Nee. Ik was zelf trouwens al eerder vreemd gegaan.’

‘U bent gewoon niet bang meer,’ vat De Leeuw samen.

‘Zo is het.’

‘Dank u meneer Helleman, voor uw openhartigheid. Mevrouw de voorzitter, ik heb geen vragen meer voor deze getuige.’

Klop straalt. Natuurlijk, De Leeuw is een lekker ding. Maar hij ziet nu ook weer voor zich hoe ze naar hem lacht. Zo extreem gelukkig. Het was die lach die hem de week na hun eerste nacht samen even het gevoel gaf dat hij niets anders meer zou willen als hij verder zou kunnen leven met haar. Een gevoel waar hij korte metten mee maakte door onnodig bot te reageren op haar sms’jes tot die na een tijdje stopten. Misschien kan hij haar verleiden om na de zitting iets met hem te gaan drinken. Iets verderop zit een redelijk café. Maar dan moet hij wel duidelijk maken dat het niet is om informatie uit haar los te krijgen! Weliswaar heeft hij dat de vorige keer ook niet gedaan, ze ziet hem daar waarschijnlijk wel toe in staat. Terecht overigens, er is weinig dat hij niet over heeft voor een goed verhaal. Daarbij heeft hij seks altijd spannender gevonden met

een dubbele agenda. Maar hij moet opletten! Er zit al lang weer een nieuwe getuige tegenover de rechtbank.

De officier kijkt mevrouw Helleman samenzweerderig aan. ‘Mevrouw Helleman, een aantal mensen heeft verklaard niet goed te begrijpen wat uw zoon ziet in de verdachte. Niemand heeft zich echter zo negatief over haar uitgelaten als u. Kunt u dat verklaren?’

‘Niemand kent mijn zoon zo goed als ik. En mensen laten zich makkelijk door Machteld inpalmen. Zelf vond ik haar de eerste keer dat ik haar zag ook heel aardig. Bovendien leek Herre gelukkig met haar. Een beetje te, dacht ik toen al wel. En daarna werd het me steeds duidelijker wat voor invloed ze had op Herre. Op een gegeven moment probeerde ze hem zelfs tegen ons op te zetten!’

‘Legt u dat eens uit.’

‘Hij zei dat zelf. Dat ze gezegd had dat we meer aandacht hadden moeten hebben voor hem, en niet alleen voor zijn zus.’

‘En merkte u nog meer dingen?’

‘Zeker! Opeens begon hij de meest lugubere gedichten te schrijven.’

‘En verder?’

Klops gedachten dwalen opnieuw af. Wil hij een kans maken bij De Leeuw, dan moet hij niet te negatief schrijven over Six. Maar kan hij dat wel maken? Zijn lezers willen zich graag beter en slimmer voelen dan de mensen die het voor het zeggen hebben of die ze om een andere reden niet mogen. Dus een stuk waaruit sympathie spreekt voor een vrouw die haar sullige ex op bijna smooit in zijn eigen kussen? De redactie ziet hem aankomen. Zeker als Six straks wordt vrijgesproken. Aan de andere kant, de tijd dat artikelen steeds harder moesten zijn, is wel voorbij. Mensen zijn niet meer zo in voor dat soort verhalen als vijf, tien jaar geleden. Zelfs hij heeft vaak geen zin meer om moeilijk te doen. Hij zou dus ook een positiever stuk kunnen schrijven. Een love story misschien. Of een meer afgewogen stuk. Desnoods biedt hij het ergens anders aan. Waarom niet? Maar hij moet echt beter opletten, het is al weer de beurt aan De Leeuw.

‘Mevrouw Helleman, ik vind het vervelend hierover te moeten beginnen, maar mevrouw Six heeft verklaard dat volgens haar de verkrachting van uw dochter van

grote invloed is geweest op de ontwikkeling van uw zoon. Wat vindt u daarvan?’

‘Onzin!’

‘Toch zegt uw zoon min of meer hetzelfde. Zou het niet waar kunnen zijn, wat hij zelf zegt, dat hij zijn twijfels en gevoelens voor u verborgen heeft gehouden?’

‘Herre heeft het me altijd gezegd als iets hem dwars zat.’

‘Hij zegt zelf dat hij met niemand praatte. Of had hij u wel verteld dat hij naar aanleiding van de zelfmoord van zijn vriendin in therapie was gegaan?’

Mevrouw Helleman houdt haar lippen stijf op elkaar.

‘En u zelf? Heeft u ooit overwogen in therapie te gaan?’

‘Ik zou niet weten waarom. Mijn ouders hebben in het Jappenkamp gezeten, mijn dochter is verkracht. Wat heb ik vergeleken met hen nou ooit meegemaakt?’

Enigszins geschrokken kijkt De Leeuw naar beneden. De arme vrouw reageert precies zoals ze gehoopt had. Toch zal ze nog verder moeten gaan en haar moeten vragen, wat ze haar nu zal vragen.

‘Mevrouw Helleman, ik wil geen moment de indruk wekken dat u geen goede moeder zou zijn. Integendeel, ik ben ervan overtuigd dat u gedaan heeft wat u kon. Maar zou het niet kunnen dat uw ouders u

ongewild het gevoel hebben gegeven dat u flink moest zijn omdat wat u meemaakte niet te vergelijken was met wat zij hadden meegemaakt?’ Ze stopt even. ‘En dat u op dezelfde manier uw zoon het gevoel heeft gegeven dat hij het niet moeilijk mocht hebben met de verkrachting van zijn zus?’

Mevrouw Helleman zegt niets meer. Zelfs het publiek, dat haar op de rug ziet, begrijpt hoe de vraag moet zijn aangekomen en houdt zich stil.

‘Mevrouw Helleman, u hoeft voor mij deze vraag niet te beantwoorden, als u dat niet wilt. En als de verdediging klaar is-’ De voorzitter werpt een strenge blik op De Leeuw. Ja, zegt die snel, zij is klaar. ‘Dan kunt u, mocht u dat nog willen, weer plaatsnemen in de zaal.’

Mevrouw Helleman staat op zonder nog te horen wat de voorzitter verder zegt. Haar man staat op om haar, zodra ze hem bereikt heeft, tegen zich aan te drukken. Hij vraagt of ze weg wil, en dat wil ze ook, maar ze wil ook horen wat de andere getuigen gaan zeggen, en dus schudt ze haar hoofd en gaan ze weer zitten.

Floor Minkenhof heeft de wat schokkerige manier van lopen die lange vrouwen wel vaker hebben en die Kouwenaar altijd erg aantrekkelijk vindt. En al weet hij dat hij zich moet concentreren op de woorden van de voorzitter, hij kan de gedachte aan haar en Six die

elkaar uitgebreid zoenen en elkaar dan beginnen te betasten niet meteen van zich afschudden. Wat hij niet weet natuurlijk, is dat Machteld en Floor gedurende een korte periode werkelijk geliefden zijn geweest.

De voorzitter wil weten hoe Machteld reageerde toen Herre het uitmaakte. ‘Kwaad. Of verdrietig. Of-’

‘Verdrietig!’ antwoordt Floor beslist. ‘Vooral omdat hij helemaal geen contact meer wilde.’

‘Verbaasde u dat?’

‘Dat ze dat zo erg vond? Aan de ene kant niet, ik vind dat zelf ook altijd heel erg. Aan de andere kant. Deze relatie was altijd zoveel problematischer geweest dan die ze daarvoor had gehad. Maar ze was ook altijd heel vaag over de reden waarom hij zo moeilijk deed. Het enige wat ze daarover kwijt wilde, was dat het iets te maken had met zijn verleden, maar wat er dan precies gebeurd was, wilde ze nooit zeggen. Omdat Herre dat niet wilde.’

‘Zou u zeggen dat mevrouw Six een gewetensvolle vrouw is?’

‘Zonder meer. Ze kon zich schuldig voelen over de kleinste dingen. Dat had ze Herre voor haar gevoel zitten manipuleren en dacht ik, waar heb je het over?’

Machteld begrijpt dat Floor wil doen wat ze kan om haar uit de gevangenis te houden. Toch is het onaangenaam om haar zo over haar te horen praten.

Ze draait zich om en opnieuw dreigt ze te vergeten waar ze is. Tot ze de vraag hoort van de officier.

‘Mevrouw Six voelde zich zo nu en dan dus wel schuldig, althans die indruk maakte ze op u, omdat ze de heer Helleman, ik citeer, had zitten manipuleren. Maar dan had ze hem dus wel zitten manipuleren! Klopt dat?’

‘Jawel, volgens haar dan-’

‘Dank u wel, mevrouw Minkenhof. Ik heb verder geen vragen meer, mevrouw de voorzitter.’

De voorzitter knikt. ‘Meester de Leeuw?’

De Leeuw gaat staan. ‘Ik heb maar een vraag, mevrouw de voorzitter.’ En ze wendt zich tot Floor. ‘Mevrouw Minkenhof, wat mevrouw Six manipuleren noemde, en de officier dus ook, wat moeten we ons daar precies bij voorstellen?’

De Jager houdt zijn adem in.

‘Dan deed ze zich kwader voor dan ze was, bijvoorbeeld die keer dat hij was vreemdgegaan, omdat ze wist dat hij anders zou denken dat het haar niets kon schelen. Of ze leidde zijn aandacht af als hij weer eens overstuur was. Zoals je dat doet bij een kind. Ik vond dat ook ver gaan, maar om een andere reden en in ieder geval niet iets om je schuldig over te voelen. Maar dat zag zij dus anders.’

De Jager glimlacht alsof Floor alleen maar een mooi meisje is, maar het ontgaat hem niet dat zelfs Slob teleurgesteld lijkt. En terecht. Hij is er met open ogen ingelopen! Natuurlijk, hij zet altijd hoog in en vindt het geen probleem om argumenten aan te voeren die niet helemaal kloppen. Het interesseert hem hoe dan ook niet of een verdachte schuldig is of niet, dat mag de rechter bepalen. Maar hij moet zich niet in laten pakken. En al helemaal niet door een vrouw! Dat hij dat laatste denkt terwijl hij De Leeuw altijd graag tegenover zich heeft, juist omdat ze volgens hem zo aan elkaar gewaagd zijn, stoort hem niet. De Jager behoort tot de groep mensen die onverenigbare dingen kunnen denken zonder daar onrustig van te worden.

‘Meneer de officier, uw getuige!’

Hij staat op. De voorzitter is kennelijk al klaar met het horen van de eerste getuige-deskundige, maar dat geeft niet, hij heeft zijn vragen paraat.

‘Dank u, mevrouw de voorzitter. Dokter de Vreugd, u schrijft in uw rapport dat u zich geen goed beeld hebt kunnen vormen van de geestesvermogens van mevrouw Six. Met andere woorden, u kunt niet zeggen dat mevrouw Six een stoornis heeft die in dit verband relevant is, maar u kunt dat evenmin uitsluiten. Zeg ik het zo goed?’

De Leeuw kijkt naar de leden van de rechtbank en stelt tevreden vast dat ze alledrie een geïrriteerde, of anders in ieder geval verveelde indruk maken.

‘Ja, u zegt het zo goed.’

‘Maar u en uw collega’s hebben mevrouw Six wel onderzocht. Kunt u zeggen welke instrumenten u daarvoor gebruikt heeft?’

‘Het belangrijkste was een door onszelf aangepaste versie van de PCL-R. Dat is een internationaal gebruikte vragenlijst om psychopathie te meten.’

‘Geschikt voor weigerende observandi?’

‘Dat is wel het idee, ja.’

‘Juist. En hoe scoorde mevrouw Six op deze vragenlijst?’

‘Tussen de 21 en 30 op een schaal van 0 tot 40, terwijl we vanaf een score van 26 spreken van psychopathie. Ter vergelijking, de gemiddelde score onder niet-criminelen ligt tussen de 5 en de 10.’

‘Dan scoort mevrouw Six dus behoorlijk hoog!’

‘Ja, maar omdat het toch geen betrouwbare uitkomst was, konden we in ons rapport niet anders concluderen dan we gedaan hebben.’

‘Omdat mevrouw Six niet met u wilde praten?’

‘Dat was een belangrijke reden, ja.’

‘Nu is mevrouw Six een hoogopgeleide vrouw, met zoals zij zelf heeft toegegeven, wel enige kennis van de psychiatrie. Heeft dat de observatie nog verder bemoeilijkt, denkt u?’

‘Dat zou goed kunnen. Psychopathie is altijd moeilijk vast te stellen bij intelligente mensen, omdat

die beter aanvoelen wat ze moeten zeggen, terwijl dat ook een kenmerk is van psychopathie.’

‘Meneer de officier.’ De voorzitter kijkt streng. ‘Kunt u zo langzamerhand afronden?’

‘Ik heb nog maar een vraag, mevrouw de voorzitter. Dokter de Vreugd, u heeft het steeds over psychopathie. Kunt u kort uitleggen wat we daaronder moeten verstaan? Wat precies-’

De Leeuw snapt er niets van. De Jager onderschat de intelligentie van de rechter, een fout die zijzelf als beginnend advocaat precies een keer gemaakt heeft, hoe kan het dat hij dat niet doorheeft? Ze is nooit erg van hem onder de indruk geweest, maar nu komt hij wel heel zwak over. Heeft hij een slechte dag of is hij zijn scherpte aan het verliezen? Ze moet nog oppassen hem niet te hard aan te pakken. Zeker Slob zou nog wel eens medelijden met hem kunnen gaan krijgen.

‘Een psychopaat is vaak innemend, welbespraakt. Het lijken mensen zoals u en ik, maar in feite doen ze de hele tijd alsof. Sommigen zijn heel succesvol trouwens, bijvoorbeeld in de zakenwereld. Maar al zijn de meeste psychopaten niet crimineel, veel van de mensen die een ernstig misdrijf begaan, zijn wel psychopaat. Verder zijn het vooral mannen. Ze kennen geen angst, voelen zich niet snel schuldig, zijn promiscue-’

‘Dank u, dokter de Vreugd. Ik heb geen vragen meer, mevrouw de voorzitter.’

‘U, meester de Leeuw?’

‘Nee, mevrouw de voorzitter.’

‘En uw cliënt ook niet?’

Machteld twijfelt. Ze weet dat in de Verenigde Staten iemand pas vanaf een score van 30 psychopaat wordt genoemd, dat zou ze kunnen opwerpen. Maar De Leeuw heeft dat ook niet gedaan. Dus schudt ze haar hoofd.

Herre zucht. Een andere rechercheur, een andere officier, en de zaak zou zijn geseponeerd. Maar hij kan niemand de schuld geven. Integendeel, dat zijn moeder Machteld niet vertrouwt, komt ook door hem. Hij zoekt het gezicht van zijn moeder en geeft haar een glimlach waarin liefde en verdriet gemengd zijn. Aan de ene kant zou hij willen dat ze niet hoefde te horen wat de deskundige die net heeft plaatsgenomen gaat zeggen. De Leeuw heeft haar net ook al zo hard aangepakt. Aan de andere kant, wie weet gaat ze eindelijk zien wat haar haar leven lang belemmerd heeft gelukkig te zijn.

Jasper Schildt is een gedreven man. Hij zou graag meer tijd besteden aan zowel zijn onderzoek als zijn patiënten, maar hij weet dat je als je werkelijk iets wil bereiken in de wereld je het spel mee moet spelen. In

besturen gaan zitten, netwerken, ingezonden brieven schrijven, lezingen geven. Je weet immers nooit van tevoren wat waartoe zal leiden. Hij in ieder geval niet. Daarom zei hij ook meteen ja toen De Leeuw hem belde met de vraag of hij in deze zaak zou willen getuigen. En hij moet toegeven dat hij het hem ook wel wat doet om hier nu te zitten, om nadat hij de belofte heeft afgelegd als deskundige de vragen te moeten beantwoorden van de president van de rechtbank.

‘Meneer Schildt.’

Hij knikt.

‘U heeft de heer Helleman en mevrouw Six uitgebreid gesproken en weet dat hun relatie sinds de heer Helleman is ontwaakt uit zijn coma, in ieder geval volgens henzelf, een ander karakter heeft gekregen. Dat klopt toch?’

‘Ja.’

‘Nu lijkt het OM te denken dat dit komt doordat de heer Helleman zijn wantrouwen jegens mevrouw Six ten onrechte heeft laten varen. Is dat ook uw mening?’

‘Nee, ik denk dat hij zijn wantrouwen terecht heeft laten varen.’

‘Kunt u dat toelichten?’

‘Ik denk dat het wantrouwen dat meneer Helleman koesterde, naar mevrouw Six, maar ook naar anderen, in ieder geval voor een deel te maken had met de verkrachting van zijn zus. Ik heb de indruk gekregen

dat hij tot die gebeurtenis liefdevol is opgevoed door zijn beide ouders en dat er hoe dan ook geen reden is te veronderstellen dat hij zich als klein jongetje al onveilig heeft gevoeld. Ik denk echter ook dat ze de impact van de verkrachting van zijn zus op hem hebben onderschat. Waarmee ik niet wil zeggen dat hen iets te verwijten is. Het is niet meer dan natuurlijk dat je je als ouder richt op het kind dat iets ergs heeft meegemaakt en daardoor niet goed door hebt dat ook de wereld van de andere kinderen op zijn kop is komen te staan, bijvoorbeeld doordat ze de angst en de verwarring van hun ouders kunnen voelen. Daarvoor is het niet eens nodig dat er in het gezin over het gebeurde gesproken wordt. Bovendien ben je geneigd de problemen van de broertjes en zusjes minder belangrijk te vinden dan je daarvoor zou hebben gedaan. Zeker als je in je jeugd in een vergelijkbare situatie hebt gezeten, zoals in dit geval de moeder.’

De voorzitter onderbreekt hem. ‘Dat punt is denk ik nu wel voldoende gemaakt. Kunt u ons nu dan misschien vertellen, wat precies de impact van seksueel geweld kan zijn op een jongere broer? Je zou zeggen dat het voor een jongen juist makkelijker zou moeten zijn. Hij hoeft immers niet bang te zijn dat hem hetzelfde zal gebeuren.’

‘Dat is waar, maar verwerken dat iemand van wie je houdt, is verkracht, blijft heel erg moeilijk en al

helemaal voor een jongen die zelf net in de puberteit komt.’ Schildt zegt het in het besef dat wat hij nu gaat zeggen kan bepalen of de media zijn verhaal gaan volgen of dat van De Vreugd. ‘Ik zie veel van deze jongens en mannen en allemaal, bijna allemaal, kampen ze met hetzelfde schuldgevoel. Vaak nemen ze het zichzelf bewust of onbewust kwalijk dat ze hun zusje niet hebben kunnen beschermen. Dat is iets dat ook veel ouders kwelt trouwens, vooral vaders. Maar bij broers en vriendjes zie je nog iets anders.’ Hier zou hij willen zeggen dat het elke keer weer zijn hart breekt, want dat doet het, maar hij houdt zich in. ‘Ze gaan zich vereenzelvigen met de dader. En niet alleen als ze voor de verkrachting plaatsvond, zoals zoveel mannen, seksuele fantasieën hebben gehad over hun zus. Eigenlijk is het onvermijdelijk. Ze moeten man worden in een periode waarin het meest indringende beeld van een man, dat is van de dader. Dit heeft als gevolg dat ze als ze lust op voelen komen, meteen denken dat zij een vrouw aan zouden kunnen doen wat hun zus is aangedaan. Ze begrijpen niet dat hun lustgevoelens normaal zijn en al helemaal niet dat ook vrouwen seksuele verlangens hebben, verlangens die misschien wel wat, maar nu ook weer niet zoveel afwijken van die van hen.’

Zoals altijd wanneer Schildt in algemene termen spreekt over de noodzaak van hulp aan deze groep denkt hij ook nu weer aan Joost en Marco, de eerste

mannen bij wie hij een doorbraak zag. Soms haalt hij de herinnering aan beide mannen bewust op. Bijvoorbeeld in gesprekken met studenten of om zichzelf te motiveren. Dan ziet hij Marco's betraande gezicht voor zich of Joost die in zijn wachtkamer zit als een ander mens. Hij denkt zelfs vaker aan hen dan andersom. Maar zo hoort het natuurlijk ook. Marco bijvoorbeeld denkt dat hij maar drie of vier sessies heeft gehad met Schildt en dat hij daarin de meeste conclusies met betrekking tot zijn angstaanvallen zelf heeft getrokken, terwijl hij in werkelijkheid bijna een jaar bij hem in therapie was en slechts met veel geduld kon worden verleid over zijn verleden te praten. Niet dat het Schildt veel zou kunnen schelen als hij dit zou weten. Hij weet hoe het werkt en het zou hem alleen maar genoeg doen te horen dat Marco inmiddels volwassen kinderen heeft met wie hij een goede band heeft en een vrouw die hij met de jaren alleen maar mooier is gaan vinden. In dit geval schenkt Schildt de herinnering aan hem en Joost trouwens geen aandacht, waardoor ze meteen weer wegzakt. De president wil weten hoe het voor zijn cliënten is als ze ouder worden.

‘Velen ontwikkelen een depressie of, als ze aanleg hebben voor een dwangstoornis, een seksuele obsessie, en nog vaker houden ze moeite met het aangaan en onderhouden van liefdesrelaties, tenzij ze op tijd de juiste hulp krijgen natuurlijk. Afgaande op

wat meneer Helleman mij verteld heeft zou er in zijn geval goed sprake geweest kunnen zijn van een seksuele obsessie zonder dat mijn collega bij wie hij in behandeling was dat ooit heeft ontdekt. Mensen met een seksuele obsessie hebben vaak dwanggedachten over dingen die ze in werkelijkheid nooit zouden doen, maar houden dat ook vaak verborgen, zelfs voor hun therapeut.'

Meneer Helleman knijpt met zijn hand in zijn bovenbeen. Hij is de conclusie dat Herres problemen te maken konden hebben met de verkrachting van Fenna altijd uit de weg gegaan en voelt nu dat hij daardoor in gebreke is gebleven. Het gaat nu weliswaar goed met Herre en een ander zou hij ook niets verwijten. Het is zoals de deskundige zegt, ze hebben gedaan wat ze konden. Maar toch.

'Zou een goede relatie hen niet even goed kunnen helpen?'

'In theorie wel. Maar het probleem is dus dat deze mannen niet goed weten hoe ze zo'n relatie moeten krijgen of houden. Dat zie je als therapeut hoe dan ook vaak. Dat mensen de mogelijkheden die ze krijgen niet kunnen pakken.'

'En een bijna-doodervaring? Zou zoiets ook een therapeutisch effect kunnen hebben?'

‘Ik denk dat dat in dit geval wel zo gewerkt heeft, ja. Maar ik moet u zeggen dat ik op dit punt niet deskundig ben.’

‘Dat begrijp ik. Maar u denkt niet dat de heer Helleman onder invloed staat van mevrouw Six?’

‘Nee, dat denk ik niet. Ik heb gezien hoe meneer en mevrouw met elkaar omgingen in het gesprek dat ik met hen samen had en heb toen niets gezien dat erop zou kunnen duiden dat de verhouding niet gelijkwaardig was. Volgens mij zou een psychopaat trouwens nooit het inzicht in mensen kunnen hebben dat mevrouw Six toont in haar boeken, maar dit terzijde.’

De Vreugds ogen fonkelen. Hij heeft Helleman en Six ook samen gezien. En een van haar boeken gelezen. Nou ja, ingekeken. Hij heeft zich alleen niet door Six laten inpakken. Stel je voor! Ze hoeft Helleman maar aan te kijken en de kracht vloeit uit zijn lichaam. Hij kan zich dat trouwens wel voorstellen, de vrouw heeft onmiskenbaar iets aantrekkelijks, zoals ze daar zit, rechtop, iedereen de baas. Nu maar hopen dat De Jager zijn verhaal goed heeft voorbereid. Niets is zo slecht voor zijn humeur als een rechter die niet meegaat in zijn rapport over een verdachte.

Hij zal echter nog even geduld moeten hebben. Voor De Jager kan beginnen aan zijn requisitoir, moet de

voorzitter nog een korte samenvatting geven van de stukken in het dossier. Dit is een onderdeel waarbij het publiek altijd rumoerig wordt. Ook nu beginnen mensen al snel te fluisteren. Zelfs de aandacht van De Leeuw dwaalt af. Ze kijkt naar Klop die geconcentreerd kijkt naar het schermje van zijn telefoon. Nog steeds vraagt ze zich wel eens af of hij niet haar grote liefde had kunnen zijn. Soms wordt ze gek van haar eigen getwijfel, tot ze zich weer in herinnering brengt, zoals nu, dat haar vriendinnen ook twifelen aan hun relatie. Ze moet gewoon niet kijken naar Machteld en Herre. Die zijn verliefd en waarschijnlijk ook door alle gebeurtenissen van het laatste jaar dichter bij elkaar gekomen dan ze anders waren geweest. En ze richt haar blik weer op de voorzitter, juist op het moment dat Klop het sms'je dat hij De Leeuw had willen sturen wist en weer opkijkt. Of zij nog vragen heeft? Nee? Dan is het woord aan de officier.

‘Mevrouw de voorzitter, geacht college.’ De Jager maakt een lichte buiging. ‘Veel mensen kunnen zich niet voorstellen dat er andere mensen zijn die werkelijk niet te vertrouwen zijn en die genieten van de macht die ze hebben over anderen. Ze hebben niet door dat deze types overkomen als gewone mensen, of nog erger, als bijzondere persoonlijkheden, terwijl ze in werkelijkheid slechts doen alsof. Ter verdediging

van deze pathologische gevallen zij opgemerkt dat zijzelf denken dat anderen ook doen alsof, of alleen maar te dom zijn om het spel mee te kunnen spelen. Maar al kan iemand die zo in elkaar zit daar zelf misschien niet zoveel aan doen, de samenleving, en dan met name de zwakkere in die samenleving, moet wel tegen hem beschermd worden. Of tegen haar, in het geval van mevrouw Six.’ Hij laat een pauze vallen, waarbij hij zijn vingertoppen tegen het tafelblad duwt.

Uit het publiek komen naast verontwaardigde, instemmende geluiden. Het inmiddels in twee kampen verdeelde excursiegroepje bijvoorbeeld zit er helemaal in, net als de drie verspreid door de zaal zittende rechtbankwatchers. De Leeuw schudt haar hoofd en buigt zich naar Machteld. ‘Laat De Jager maar praten. Hoe meer hij de rechtbank probeert te bespelen, hoe ongevoeliger die wordt voor zijn argumentatie.’ Waarop Machteld knikt. Ze snapt wat haar advocaat bedoelt, maar dat betekent niet dat ze er gerust op is.

‘Wat is er gebeurd? Mevrouw Six is op 19 augustus 2011 rond half tien de kamer in gegaan van de heer Helleman die op dat moment in bed lag. Ze heeft een tijd lang een kussen in het gezicht gedrukt en toen ze dat weghaalde, was hij buiten bewustzijn om pas vier dagen later weer bij te komen. Echter! Omdat het lichaam zich altijd zal verzetten, zelfs als iemand dood

zou willen, kan dit volgens het OM maar op een paar manieren gebeurd zijn.

De eerste mogelijkheid is dat er een kort gesprek gesprek is geweest zonder dat dit echt een ruzie is geworden omdat het slachtoffer daarvoor te slaperig was, mogelijk doordat hij een pil met een onbekende stof had ingenomen. In dit gesprek is een van beiden begonnen over de mogelijkheid de heer Helleman af te maken. Wie dat was, doet niet ter zake aangezien de heer Helleman duidelijk niet helder was. Dat mevrouw Six toch tot haar daad is overgegaan is haar dan ook zwaar aan te rekenen. En dat ze erin slaagde de heer Helleman zo lang het kussen in zijn gezicht te drukken dat hij het bewustzijn verloor, moet dan eveneens aan zijn slaperigheid toe worden geschreven.

De tweede mogelijkheid is dat mevrouw Six na dit gesprek op het slachtoffer is gaan zitten, waarna hij het kussen niet meer weg kon duwen. Als het slachtoffer wakker en niet onder de invloed was van een verdovend middel is dat de enige verklaring voor het feit dat de verdachte het kussen zo lang op het gezicht van het slachtoffer kon drukken dat het nog vier dagen zou duren voor hij weer bij bewustzijn kwam. En dan kan er nog sprake zijn geweest van een combinatie van deze mogelijkheden.

Voor de goede orde, dat de heer Helleman mogelijk minder helder was doordat hij een pil had geslikt, betekent niet dat er geen causaal verband meer

is tussen het handelen van mevrouw Six en de bewusteloosheid van de heer Helleman. Zelfs al zou mevrouw Six niet hebben begrepen dat het leven van de heer Helleman in gevaar was, dat is niet relevant. Ik verwijst naar het eierschedelarrest-⁷

Kouwenaar zucht. Hij weet nog dat hij voor het eerst hoorde over de man die was veroordeeld voor mishandeling met dodelijke afloop omdat hij een pantoffel naar zijn vrouw had gegooid die haar had getroffen op een plek waar haar schedel zo dun was dat ze het niet had overleefd. Toen had het verhaal hem gefascineerd, zoals het de meeste mensen fascineert, maar al na een paar jaar begonnen de verwijzingen ernaar hem moe te maken.

‘In het voordeel van mevrouw Six lijkt misschien te spreken dat ze vervolgens om hulp heeft geroepen, en wel zo dat verschillende getuigen de indruk kregen dat ze door emoties was overmand. Ze wist toen echter al dat psychische overmacht een strafuitsluitingsgrond is, aangezien ze dit gegeven een paar jaar eerder had gebruikt voor een verhaal. Daarbij hebben we hier te doen met een uiterst intelligente vrouw, dat mogen we niet vergeten.

Dan resten er nog twee vragen. De eerste is waarom? Waarom kon mevrouw Six de impuls het leven van haar ex-minnaar te nemen of in ieder geval

in gevaar te brengen niet weerstaan? Voor het antwoord op die vraag moeten we kijken naar de relatie die beiden hadden. Ruim een jaar lang had de verdachte het enigszins labiele slachtoffer in haar macht gehad. Ze speelde bijvoorbeeld handig in op de ideeën die deze had over het doden van je geliefde, als deze al niet van haar afkomstig waren, en na een paar maanden kenden vrienden en familie hem niet meer terug. En toen maakte hij zich toch van haar los! Uit alles blijkt dat ze dit niet kon verkroppen, wat haar wens heeft gevoed hem te doden.'

De geluiden uit de zaal ontgaan hem niet. Hij houdt ervan reactie op te roepen. Of mensen het nu met hem eens zijn of niet. Liever niet zelfs, of niet allemaal, dan heeft hij het gevoel dat er iets te winnen valt.

'De tweede vraag is waarom het slachtoffer, de heer Helleman, die de verdachte bijna van het leven beroofd had, niet wil dat ze daarvoor veroordeeld wordt. Het antwoord daarop is dat zij hem nog steeds, of eigenlijk zou ik moeten zeggen opnieuw, in zijn macht heeft. Hij zegt geen dingen waaruit dat onmiddellijk blijkt misschien, maar mevrouw Six heeft dan ook volop de kans gehad hem in te fluisteren wat hij wel en niet moet zeggen. Overigens zou zijn ontlastende verklaring, als hij werkelijk onder de invloed was van een op straat gekochte pil, naar de

mening van het OM, hoe dan ook niet mogen worden meegewogen.

Mevrouw de voorzitter, geacht college, hierom tilt het OM zo zwaar aan deze zaak. Wie weet wat er gebeurt als de heer Helleman straks verliefd wordt op een meisje van zijn eigen leeftijd of het om een andere reden alsnog uitmaakt? Hoe gaat mevrouw Six dan reageren? Nu is hij immers nog geheel in haar ban, maar dan?’

Machteld verstrakt. Stel dat de officier gelijk heeft en dat ze nadat ze is vrijgesproken alsnog zijn dood wordt. Ze is niet bang dat ze haar zelfbeheersing zal verliezen in het geval dat hij toch nog bij haar weg gaat. Maar Herre zou terug kunnen vallen en wie weet waartoe ze elkaar dan zouden kunnen drijven. De scenario's beginnen zich al te vormen, maar voor het eerste helder geworden is, heeft ze zichzelf al tot de orde geroepen. Ze weet dat het geen zin heeft om rekening te houden met alles dat je niet volledig uitsluiten kunt, dan moet ze dat zelf ook niet gaan doen. Bovendien is De Jager inmiddels klaar met zijn opsomming van de feiten die hij wettig en overtuigend bewezen acht, wat betekent dat hij elk moment met zijn eis kan komen. Machteld hoopt nog steeds dat die relatief laag zal zijn, hooguit een jaar, en dat het hof daar dan weer onder zal gaan zitten.

‘-een gevangenisstraf voor de duur van vier jaren met aftrek van het reeds ondergane voorarrest en oplegging van de maatregel van terbeschikkingstelling met een bevel tot verpleging-’

Verschrikt kijkt ze naar haar advocaat, die even haar hoofd schudt, ze krijgt echt niet vier jaar met tbs, maar dan ook weer weggijkt.

Op het sein van de voorzitter staat De Leeuw beheerst op. Ze strijkt haar bef glad en begint dan op kalme toon haar pleidooi. Dat is zakelijk. Volgens haar is het goed mogelijk dat Herre het bewustzijn ook zou hebben verloren als Machteld niet was langs gekomen. Uit rapporten van de politie is gebleken dat een paar maanden eerder twee jongeren in coma waren geraakt na het innemen van een op een feest gekochte pil met een nog onbekend verdovend middel. Het is niet onaannemelijk dat Herre eenzelfde pil heeft gekocht en ingenomen. Dat het OM die mogelijkheid niet meteen onderzocht heeft, is te betreuren, maar niet meer veranderen.

Machteld ademt op als De Leeuw vervolgens begint te beargumenteren dat men haar zelfs geen roekeloosheid verwijten kan. Wat Machteld gedaan heeft, heeft ze gedaan onder grote emotionele druk en zonder Herre ook maar een haar te willen krenken, is de stelling van De Leeuw. Als er al sprake zou zijn van een strafbaar feit, zou ze dus moeten worden

ontslagen van rechtsvervolging wegens psychische overmacht. En anders is het simpel. Dan moet de rechtbank haar gewoon vrijspreken.

Het publiek kijkt met Machteld van De Leeuw naar de voorzitter. Deze bedankt haar, kijkt nog even naar De Jager om te zien of die ook geen opmerkingen meer heeft, en dan draait ze zich weer naar Machteld om te vragen of ze gebruik wil maken van haar recht op het laatste woord.

Machteld twijfelt. Het liefst zou ze zeggen dat het er voor haar allemaal weinig toe doet, als ze maar zo nu en dan in Herres ogen kan zien dat hij van haar houdt. Maar waarschijnlijk heeft De Leeuw gelijk, je kunt ook te eerlijk zijn. Je kunt je best doen en alles dat er volgens jou toe doet zo goed mogelijk onder woorden proberen te brengen, of de ander je begrijpt, hangt ook af van zijn bereidheid en vermogen zich in anderen te verplaatsen, van zijn eigen ervaringen en het beeld dat hij daardoor heeft gekregen van de mens en de wereld en, niet in de laatste plaats, van de mate waarin hij in staat is te kijken naar zichzelf. Als ze de afgelopen jaren iets geleerd zou moeten hebben, dan is het dat. Dus schudt ze haar hoofd, waarna een steek in haar buik haar ineen doet krimpen.

van: Maria Meerman info@mariameerman.nl)
aan: Ringer Trip (ringertrip@gmail.com)
verzonden: zaterdag 10 juli 2010 02:04:55
onderwerp: waarom ik mannen wel vertrouw

Je hebt me vaak proberen uit te leggen waarom mannen volgens jou niet te vertrouwen zijn en ik heb ook niet de illusie dat ik je kan overtuigen van het tegendeel. Toch wil ik de herinnering met je delen die bij me opkwam toen ik gisteren Ties ging ophalen van zijn eerste echte feestje.

Ik vond feesten eng, het meisje dat dat jaar de klassenavond organiseerde, had nooit moeite gedaan haar minachting voor mij te verbergen. Bovendien vroor het. Maar je wist maar nooit, had ik mezelf voorgehouden, en daarom was ik tegen tieners toch op pad gegaan. Verkleumd had ik aangebeld bij de imponerende villa, die ik niet meteen had kunnen vinden doordat twee of drie grote kastanjes haar aan het zicht onttrokken. Op de zolder waar het feest gehouden werd, was ik bij een paar andere saaie meisjes gaan staan, met een van hen had ik nog even gedanst en toen was ik met een plastic bekertje wijn gaan zitten in een oude fauteuil.

Met een mengeling van afgunst en weezin observeerde ik mijn klasgenoten. Van een deel was het duidelijk dat ze zich vermaakten, de rest leek me daarvoor net als ikzelf te gespannen. Toen zette er een langzaam nummer in dat ik wel mee vond vallen, volgens mij Everybody Hurts van R.E.M. Waarschijnlijk was ik al aangeschoten, want ik was het zachtjes aan het meezingen toen vanaf de andere kant van de kamer een jongen op me af kwam lopen op wie ik op mijn manier verliefd was, een blonde krullenbol die bloemetjesoverhemden en vesten droeg, die hij als hij ze niet tweedehands had gekocht nooit zou hebben kunnen betalen, maar zonder dat het een statement werd. Ik kreeg de indruk dat hij niet helemaal op zijn gemak was en daar de pest over in had. Stug vroeg hij of ik met hem wilde dansen. Ik knikte en mompelde okay, waarna ik mijn wijn op de grond zette en opstond. Ik volgde hem naar het midden van de kamer, waar we wat onwennig begonnen te schuifelen. Omdat mijn handen langzaam weggleden over de gladde stof van zijn blouse bracht ik ze na enige tijd weer wat meer naar elkaar toe. Onverwacht voelde ik hoe hij daarop ook zijn omarming verstevigde. Heel even en voor het eerst in mijn leven, of in ieder geval voor zover ik me herinneren kon, voelde ik me geliefd en aanvaard. We dansten tot het nummer was afgelopen. Toen liep ik snel terug naar mijn stoel.

Het zou nog bijna vijftien jaar duren voor ik echt geloofde dat er van mij te houden was. Ik begon relaties met mannen die nog banger waren dan ik en ontdekte pas dat mijn enige en beste vriend ook verliefd was geweest op mij toen we allebei al kinderen hadden. Maar dat is juist wat ik je met dit verhaal wil laten zien. Dat het in mijn leven zo lang nacht is gebleven komt niet door de mannen die ik ontmoette. Integendeel.

Dagboek van een leugenaar

Soms is van elkaar houden gewoon niet genoeg

Beste lezer, ik ga afscheid van u nemen. Ik ben dit blog begonnen met het idee dat ik het ooit zou kunnen laten lezen aan Ringer. Die hoop heb ik moeten laten varen. Ik heb me de afgelopen dagen gekweld met de vraag wat ik anders had kunnen doen. Bijna een jaar lang had ik andere mannen afgehouden voor iemand met wie ik nooit iets anders had gewild dan vriendschap. Was dat goed en had ik dat moeten blijven doen? Had ik mijn handen al veel eerder van hem af moeten trekken? Maar wanneer dan? Wat doe je als iemand van wie je houdt iets van je vraagt dat je niet geven kunt terwijl hij al zijn moed nodig heeft om het einde van de dag te halen? Inmiddels denk ik dat ik het antwoord wel weet. Ik lijd niet aan een variant van Münchhausen by proxy. Soms is het gewoon niet genoeg dat je van elkaar houdt. Zeker niet als de ander ook nog van je walgt.

16 februari 2011

Kan ik je helpen?

Ik kan niet slapen. Ik ben nog niet bang dat ik terug zal vallen, maar kan ook niet zeggen dat ik me goed

voel. En dan opeens hoor ik T. naast me iets mompelen in zijn slaap. *Kan ik je helpen?* Ik kijk om. Hij ligt op zijn buik met zijn gezicht van me af. In werkelijkheid ligt hij aan de andere kant van de stad naast zijn vriendin, maar zijn bereidheid me te helpen, al is ze onbewust, troost me. Misschien is dat het ook wel wat het betekent met elkaar verbonden te zijn. Dat je de liefde van de ander blijft voelen.

14 februari 2011

Geef Morris eens!

Ik word wakker van mijn telefoon. Ringer. *Geef Morris eens!* Ik ben alleen, en al had Morris naast me gelegen, dan had ik hem nog niet mijn telefoon gegeven. Dat is ook wat ik zeg tegen Ringer, maar hij gelooft me niet. Ik hang op. Het is zes uur. Het kost me geen moeite om weer in slaap te vallen en als ik een paar uur later opnieuw wakker word, weet ik het. Het is voorbij. Hij was altijd bij me, ook als hij er niet was. Maar nu is hij weg.

7 februari 2011

Slecht

Het is uit tussen Ringer en mij. Al houd ik voor mezelf die gedachte nog wel op enige afstand. Je kunt iets weten en tegelijk niet weten, dat geldt voor mij net zo goed als voor hem. Mijn gevoel is trouwens duidelijk. Ik ben een slecht mens. Ik weet dat het een

valse overtuiging is die me terug kan drijven in de armen van mijn eigen demonen. Maar dat maakt niet uit. Ik blijf het voelen.

30 januari 2011

Slapen met Morris

Na het zoveelste mailtje met verwijten van Ringer bel ik Morris. Ik vraag of hij komt slapen. Hij komt meteen. We verdoen onze tijd niet met praten, we zoenen en gaan voor het eerst met elkaar naar bed, maar ik kan alleen maar denken aan hoe het was met Ringer. Er komen zelfs herinneringen naar boven waarvan ik niet meer wist dat ik ze had, zoals aan de natte plek die ik heb achtergelaten op de bank van zijn ouders en die gelukkig opdroogt zonder sporen achter te laten.

28 januari 2011

Was dit onze laatste keer?

Een week geleden belt Ringer me om te vertellen dat hij me heeft losgelaten, maar ik hoor het al aan de manier waarop hij hoi zegt. Hij is niet bang meer. En ik ben op slag weer verliefd.

Enkele dagen later ga ik bij hem langs. Hij voert me meteen naar de bank waar hij me zoent. Het is alsof hij me wil doden met zijn kussen. Tot hij stopt om bezit van me te nemen. Hij dringt me binnen en kijkt me aan. Ik vind hem ontstellend mooi. En hij

mij. Hij moet hetzelfde voelen als ik, dat kan niet anders. We neuken, en dan moet ik echt weg, er is een ouderavond waarbij ik niet verstek kan laten gaan. ‘Was dit onze laatste keer?’ vraagt hij terwijl ik me aankleed. Ik zeg hem dat dat aan hem is en geef hem een laatste kus.

In de trein besef ik dat ik geen moment meer getwijfeld heb. Dit is goed. Ringer lijkt daar echter anders over te denken. In de mailtjes die hij me sindsdien geschreven heeft, is hij althans duidelijk. Het is afgelopen.

24 januari 2011

Misschien is elke liefde een waan

Misschien is elke liefde een waan, en de gelukkige liefde een folie à deux, een idee dat zichzelf waar maakt, te vergelijken met Ringers achterdocht. Maar is dat erg?

15 januari 2011

De angst te bedriegen

Een uur lang maken we ruzie. Het is beschamend. Ik blijf altijd kalm in discussies, moet hoogstens huilen, en nu hoor ik mezelf schreeuwen. Daarbij voel ik me onheus, maar ik wil tot hem doordringen. Dus sla ik mijn handen voor mijn gezicht als ik snik dat ik niet meer weet wat ik moet doen en ga ik even later op de leuning van zijn stoel zitten, terwijl ik oppas dat ik

hem niet aanraak. En het werkt. Na een tijdje trekt hij mijn hoofd naar zich toe en begint hij te zoenen. We komen terecht op de vloer, waar we ons gehaast uitkleden, om elkaar vervolgens te neuken met de woede van mensen die van elkaar houden. Het is eng. Niet het bijten en het slaan. Ik voel niet meer dat ik hem toebehoor. Nu ik dit schrijf, lijkt me dat niet zo vreemd. De liefde kan nu eenmaal slecht tegen de werkelijkheid. Maar op dat moment verstar ik. Want opeens grijnst hij me weer aan. Mijn grootste angst. De oudste ook. Te bedriegen.

13 januari 2011

Telecommunicatie

Een week lang hebben Ringer en ik vermoeiende ruzies over de telefoon en de mail. Soms zegt hij iets nieuws, zoals dat hij de weken voor kerst zich al van mij aan het verwijderen was, we speculeren over de oorzaken van mijn onvermogen voor iemand te kiezen, en een maal geeft hij zelfs toe dat hij me inderdaad onder druk heeft proberen te zetten. Maar verder zeggen we keer op keer dezelfde dingen. Ik geef hem gelijk als hij zegt dat ik niet had moeten liegen omdat hij me daardoor nu echt wantrouwt, ik zeg dat ik snap dat hij zo kwaad is, doe vruchteloze pogingen hem mijn kant te laten zien, betuig mijn spijt. En dan zegt hij weer dat ik hem altijd alleen maar bewust heb willen vernederen, dat ik hem nooit

echt gewild heb en dat ik de schuld bij hem probeer te leggen, terwijl hij de hele tijd voor mij is blijven knokken. Op sommige dagen sturen we elkaar mail op mail en al belt hij me vaak kort nadat we hebben opgehangen opnieuw, ik blijf hem te woord staan, tot ik een sms'je van hem krijg, in hoofdletters en met veel uitroeptekens, dat ik hem nu eindelijk eens met rust moet laten.

De dagen daarop sturen we elkaar alleen maar koude mailtjes waarin we elkaar aanspreken met u. Hij wil mijn adres zodat hij me de spullen die ik nog bij hem heb liggen terug kan sturen, en hij specificeert: een onderbroek, mijn tandenborstel en een potje antirimpelcrème. Ik mail hem terug dat hij wat mij betreft alles weggooit, maar ik geef hem ook mijn adres, anders wordt hij daar weer boos over en vraag hem om zijn gironummer, zodat ik hem het geld terug kan storten dat ik hem nog schuldig ben. Hij antwoordt meteen. Ik kan mijn geld houden voor de therapie die ik volgens hem nodig heb. Twee dagen later krijg ik bericht van het postkantoor dat er een pakje voor me klaar ligt. Ik ga erheen, moet nog een keer terug om mijn paspoort te halen, en dan krijg ik het pakket mee, een overdreven grote vierkante doos. Thuis zie ik dat Ringer niet alleen van de door hem genoemde spullen af wilde, want de doos bevat ook, in stukken gescheurd, mijn brieven en prints van mijn verhalen en helemaal onderin vind ik de bubbeltjes-

envelop die ik hem gestuurd heb met daarin mijn sleutels. Ongeopend.

Uiteindelijk schrijf ik hem een mailtje waarin ik hem weer gewoon tutoyeer. Ik krijg een redelijke mail terug en op dat moment komen de tranen. Ik mail hem dat ik nog steeds van hem hou. In het telefoongesprek dat daarop volgt, geeft hij toe dat hij ook nog houdt van mij en we spreken af dat we elkaar die avond weer zullen zien.

Ik krijg het idee voor een verhaal waarin het meisje waarmee hij oud zal worden een beschrijving geeft van hun eerste nacht. In het begin is hij nog voorzichtig, maar dan blijkt dat hij toch is opgehouden bang te zijn, vandaar dat ze ook bij hem kan blijven. Ik noteer een paar zinnen, probeer te bedenken of ik wel of niet de jij-vorm zal gebruiken, en dan stuit ik op een nieuwe gedachte. Ringer vindt het anders dan Stern geen probleem dat ik al een kind heb, ze kunnen zelfs goed met elkaar opschieten. Tot nu toe vond ik dat hij iemand moest zoeken van zijn eigen leeftijd, maar misschien heeft hij gelijk en moet ik die beslissing overlaten aan hem.

Een paar uur later krijg ik echter een sms'je. *Kom toch maar niet. Ik hou nog wel van je. Maar kan en wil niet met je verder. Ook niet als vrienden. Sorry.* Ik reageer hierop op de enige manier die me open staat. Ik geloof het niet.

10 januari 2011

Zo simpel

Morris en ik smilen naar elkaar door de ruit van de tussendeur. Ik doe open en ga hem voor naar mijn eigen flat waar we elkaar omhelzen. Hij tilt me even op. Dan geven we elkaar een korte kus op de mond. Hoi zegt de een. Hoi zegt de ander. Hij doet zijn schoenen uit en gaat liggen op de bank, ik ga er tegenaan zitten op de grond. Hij legt uit dat hij zo laat is omdat hij halverwege een lekke band kreeg. Ik wuif zijn verklaring weg. Ik ben blij dat hij er is. Hij ook. We praten over Berlijn waar hij met vrienden oud en nieuw heeft gevierd en ik vertel hem over Ringer. Als ik zeg dat mijn liefde voor hem is teruggekomen zegt hij. *Dat is wel cool*. Ik kijk naar hem zonder dat hij het ziet. Gelukkig en bang, want zo was het zelfs niet met T. Op mijn vraag of hij nog een whiskey wil, grijnst hij. Graag! Ik pak zijn glas van hem aan en loop naar de keuken. Hij roept vanuit de kamer. Kan hij wel blijven slapen? Natuurlijk kan hij dat. Dat wil zeggen op de bank. Ik heb geprobeerd het me voor te stellen, slapen met Morris, maar de gedachte aan Ringers verdriet maakte het me onmogelijk. Bovendien zou hij me dan zeker niet meer terug willen. En weer is daar die grijns. *Is goed, joh*.

7 januari 2011

Beelden (2)

Werkt het zo? Gaat je liefde ondergronds als je iemand alleen nog maar ziet als hij boos en ongelukkig is? Wordt het beeld dat je van iemand hebt elke keer dat je elkaar ziet vervangen, zo mede bepalend hoe je bij de volgende ontmoeting op hem reageert? Soms is het heel duidelijk. Dan ben je bijvoorbeeld nog kwaad van de vorige keer. Tenzij je de dingen in de tussentijd anders bent gaan bekijken natuurlijk of de zaak met de ander hebt bijgelegd. Hoewel iets misschien ook wel kan doorwerken, zelfs al begrijp je de motieven van de ander en heb je hem al lang vergeven. Ik vermoed dat ik altijd het vage gevoel heb gehouden dat Ringer iets voor me verborg, ook toen ik niets meer verzinnen kon dat hij nog voor me zou kunnen verzwijgen, puur omdat hij eerder ook dingen bleek te hebben verzwegen. Zoals hij allicht altijd is blijven denken dat ik nooit voor hem zou kunnen kiezen, zelfs al waren de bewijzen die hij meende te hebben voor mijn gebrek aan liefde niet sterker dan die van de heksenjagers ten tijde van de Spaanse Inquisitie, terwijl hij toch ook vaak genoeg moet hebben gevoeld dat ik van hem hield. Misschien is dat het wel. Dat je tegenstrijdige beelden van iemand kan hebben maar dat er daarvan altijd een onderdrukt moet worden. Of vindt u dat ik de dingen nu onnodig ingewikkeld maak?

5 januari 2011

Treinen

En je was een paar maanden geleden nog zo verliefd! Ik kijk Bloem verbaasd aan. Is dat zo? Ik kan het me haast niet voorstellen. Maar mijn vriendin weet het zeker. *Ik herinner me iets over een boek dat hij had laten liggen. Een boek? O ja, Het haaiennet. Met dat jaren zestig omslag. Op een dag was ik thuisgekomen en zag ik het liggen naast mijn bed, opengeslagen op de bladzijde waar hij gebleven was. Dat had me wel iets gedaan. Tot dan toe had hij nooit iets achtergelaten. Ja, lege verpakkingen en de onvermijdelijke losse sok. Maar verliefd? Voor mijn gevoel was ik al maanden aan het twijfelen. Natuurlijk, als hij weer eens over de rooie ging. Omdat je vijf jaar daarvoor seks had gehad met What's-his-name op de wc van de Thalys. Ik zie het weer voor me. Hij duwt me zowat van het perron terwijl hij tegen me loopt te schreeuwen. Waarom moest ik dat vertellen? Hij vroeg toch alleen maar of ik wel eens met de Thalys was geweest? De paniek in zijn ogen. Die razernij. Maar op een gegeven moment klonk je opnieuw verliefd. Dat moet geweest zijn vlak voor mijn laatste missie, in oktober dus. Opnieuw? Ja, zoals in het begin. Niet dat je in het begin niet twijfelde. Maar dat was meer omdat je bang was dat hij je zou inruilen voor iets jongers, net als- Bloem weigert de namen te onthouden van mijn exen. En ik geloof ook wel vanwege de dingen die hij zei als jullie*

seks hadden gehad. Dat is waar. Dan keek hij naar me en riep uit Wie bent u? of Hola Carola! Dat ik haar dat verteld heb! Okay! Maar na een tijdje loste die twijfel zich ook weer op. Weer iets met een trein. Ze heeft gelijk. We zaten in de trein naar zijn ouders, hij was vrolijk, we konden niet van elkaar afblijven en opeens was alle twijfel verdwenen. Dit was goed. Ik gebruik voor mezelf niet graag het woord verliefd, maar misschien was dat hier toch wel van toepassing. Waarop hij het natuurlijk weer uitmaakte. Natuurlijk. Eerst begreep je nog niet waarom. Nee, niets van wat hij zei, klonk ook maar een beetje aannemelijk. Zo zou ik hem hebben gedwongen seks met mij te hebben. En dus ging ik door mijn herinneringen, zoals je in je tas kunt graaien naar je sleutels, een paar dagen lang. Tot me iets te binnen schoot. Hij had ooit laten vallen dat hij het moeilijk vond om seks te hebben met iemand van wie hij hield. Op het moment zelf had ik nog niets gehad waar ik die opmerking mee kon verbinden, maar nu had ik dat wel. Ik ging naar hem toe om hem te zeggen dat zijn problemen met mij daarmee te maken moesten hebben. Bloem maakt een gebaar met haar hand. En toen heeft hij je dat verhaal verteld. Dat alles verklaarde. Ze laat een stilte vallen. Althans, dat moeten we dan maar aannemen.

Een ogenblik overweeg ik haar alles te vertellen. Het zegel te verbreken. Maar ik weet hoe verschrikke-

lijk Ringer dat zou vinden. Het zou bovendien waarschijnlijk maar weinig verhelderen. Het lijkt namelijk heel logisch dat mensen gevormd worden door hun ervaringen. Tot je het gaat proberen uit te leggen. Gelukkig dringt Bloem niet aan. *Anyway! Vanaf dat moment wou hij je niet meer laten gaan, terwijl jij alleen maar vrienden wilde zijn.* Dat is waar. *Hij werd jaloers en bezitterig, waardoor jij het nog benauwder kreeg. Liefje! Dat moest toch wel verkeerd aflopen?* Ik weet het niet. Is dat echt hoe het gegaan is? Het klinkt als een aannemelijke, maar ook wel erg aantrekkelijke interpretatie van de gebeurtenissen. *Was hij zelf trouwens niet ook vreemd geweest?* Er klinkt verontwaardiging in Bloems stem. *Lang voor jij wat dan ook gedaan had?* Dat kan ik niet ontkennen. Hij had zich op een dag laten zoenen door een ex en een of twee maanden daarna was hij in bed beland met Tatiana. Hij had die dingen echter meteen opgebiecht. *Nogal makkelijk! Hij wist dat je hem toch wel zou vergeven.* Bloem zegt het schamper, maar ik schud mijn hoofd. Nee, dat wist hij niet. En waarschijnlijk maakte mijn vergevingsgezindheid me in zijn ogen ook alleen maar verdacht. Bloem blijft evenwel bij haar mening. *Hij had zelf ervaren hoe makkelijk je in de verleiding kunt komen. Waarom accepteert hij dat dan niet van jou?* Omdat hij het ook niet accepteerde van zichzelf! Hij had het ervaren als absoluut respectloos. Ik wil Ringers standpunt verder

uitleggen, maar Bloem onderbreekt me. *Wat heeft vreemdgaan nu weer te maken met respect!* Ik werp tegen dat die dingen voor haar en mij weinig met elkaar te maken hebben, maar wij hoeven ook niet de enige te zijn voor onze geliefden. Voor Ringer lag dat evenwel anders, zoals dat voor zoveel mensen anders ligt, en dat wist ik heel goed. *Je kunt ook teveel begrip voor iemand hebben.* Dat is iets dat ik niet meteen wil toegeven, maar Bloem laat niet af. *Je kunt iemand doden met begrip!* Waarop ik haar wel gelijk moet geven. Maar, voeg ik er na een stilte aan toe. Je houdt het ook niet tegen.

3 januari 2011

Beelden

Ik word wakker en zie Ringer met grote stappen door mijn kamer lopen. En dan word ik echt wakker. Wetend. Ik hou van hem.

Ik begrijp het niet. Hoe kan het dat ik hem nu wel zie en een week geleden nog niet? Maar het is zo. De rest van de dag werk ik aan een brief aan Ringer die ik besluit met woorden zoals ik die nog nooit gebruikt heb maar die hij zou moeten begrijpen. *Pak een mes en kras je naam in mijn lichaam.* Ik doe de brief in een bubbeltjesenvelop samen met het setje sleutels dat hij me heeft teruggegeven. Zo weet hij dat hij altijd langs kan komen, ook onaangekondigd.

1 januari 2011

Nu ben ik weg

De hele dag voel ik een spanning, alsof het niet klopt wat ik doe, wat misschien ook wel zo is. Tijdens het eten bekruipt me het idee dat Ringer me door heeft. Op allerlei dingen die ik zeg, reageert hij ongemeen fel. Maar tegen middernacht, na de nodige biertjes, vinden we elkaar weer. We zitten in een cafeetje aan een van Gents mooiste kades, met onze hoofden dicht bij elkaar. Samenzweerderig stellen we vast dat niemand van de mensen die ons kennen, begrijpt wat we precies met elkaar hebben, waarna Ringer zelf met het idee komt om verder te gaan als vrienden. Ik grijp zijn hand en voor het eerst in lange tijd bespeur ik weer die fonkeling in zijn ogen die me al het andere doet vergeten. Ik zeg dat ik hem nu wel in me zou willen hebben. Hij moet lachen. ‘Kom, we gaan,’ zegt hij en hij pakt mijn portemonnee om te zien of ik nog geld heb. ‘Doe maar niet,’ zeg ik krachteloos. Mijn portemonnee is van mij, ik wil niet dat iemand die zomaar pakt. En op dat moment vindt hij mijn kaartje naar Rotterdam.

Ik ben geen goede leugenaar. In paniek zeg ik op zijn vraag of ik naar Rotterdam ben geweest, dat het een oud kaartje moet zijn, maar er staat natuurlijk een datum op, en dan beken ik alles alsnog. Goed dan, ik ben langs geweest bij Stern. En blijven slapen? Maakt het nog wat uit? Ja, natuurlijk maakt het wat uit! Ik knik. Okay. Ja, ik ben blijven slapen. Razend staat hij

op. ‘Zie maar waar je de nacht doorbrengt,’ roept hij, ‘bij mij kom je er niet meer in!’ En hij stormt het café uit.

Onbewogen blijf ik zitten. Al heb ik geen idee wat ik moet doen, ik maak me geen zorgen. Ik denk gewoon niet door. Ik drink mijn whiskey op, en de zijne, reken af en loop naar buiten. Tot mijn verbazing staat Ringer daar nog steeds op me te wachten. Ik loop naar hem toe. Hij duwt me van zich af, maakt me uit voor kutwif en vuile hoer. Toch beangstigt hij me niet. Ik weet wat ik gedaan heb en begrijp dat dit daarvan het gevolg is.

Terug in het hotel vraag ik of hij het hele verhaal wil horen. Hij maakt een minachtend gebaar. Begin maar! Ik zeg dat ik van tevoren geen idee had wat er zou gebeuren. Hij snuift. Maar dat we inderdaad hebben gezoend. Hij springt op en begint te tieren. De vernedering! Zoenen met die Stern en dan de volgende dag gewoon- Als ik maar niet denk dat hij zich om mij van kant gaat maken! Ik snap hem maar half. Hoezo zou wat ik gedaan heb met Stern een vernedering zijn voor hem? En hoe lang speelt hij eigenlijk al met het idee er een eind aan te maken? Een jaar. Een jaar! Ik staar hem niet-begrijpend aan. We kennen elkaar nog niet eens een jaar. Toch is het zo. Ik zak in elkaar. ‘En verder? Wat hebben jullie verder gedaan!’ Ik schud mijn hoofd en antwoord,

terwijl ik hem aankijk. ‘Niets.’ Of ik denk dat hij gek is soms? Waarop ik mijn schouders ophaal. Murw.

De volgende ochtend word ik wakker. Alleen. Met mijn kleren nog aan. Ik verzamel mijn spullen, stop ze in mijn rugzak en ga naar beneden waar de dochter van de eigenaar het ontbijt aan het klaarzetten is. Ze kijkt verstoord. Ik voldoe de rekening, waarna ik snel nog een glas sinaasappelsap neem en de straat op ga. Het miezert. Ik loop naar de tramhalte. Tijdens de rit die bijna een uur duurt, kom ik langs de plekken waar ik de dagen daarvoor heb gelopen met Ringer. De schaatsbaan waar we hebben staan kijken tot we begonnen te blauwbekken. De lunchroom waar we na een half uur zijn weggegaan omdat we niet bediend werden. Het hippe restaurant waar we hebben gegeten. Het is een vreemde ervaring, want hoewel ik me de afgelopen dagen niet bijzonder gelukkig voelde, maken die plekken me nu toch weemoedig.

In de trein, een of twee uur later krijg ik een sms’je. *Nu ben ik weg, wat jij wilde.*

30 december 2010

Oude gevoelens

Ringer zit aan tafel met zijn rug naar me toe een boterham te eten. En ik schrik. Zo voelde het op het laatst om in de buurt te zijn van Ties’ vader. Gelukkig heeft Ringer niets gemerkt. En als een zieke kruip ik terug in bed.

Een kwartier later word ik wakker met een gevoel dat ik ook al lang niet meer gehad heb. Het gevoel zeven of acht te zijn, en volstrekt alleen. In godsnaam. *Ring?* Hij kijkt op van zijn krant. *Heey, ben je weer wakker?* Hij klinkt blij. *Kun je me even vasthouden?* Hij staat meteen op en komt bij me liggen. Hij drukt zich tegen me aan en geeft me een kus in mijn haar. Precies wat ik nodig heb. Al voel ik me nog steeds een bedrieger.

Nou ja, morgen gaan we naar Gent. Misschien komen we dan weer nader tot elkaar. En anders moet ik het misschien toch maar uitmaken. Over een week of zo, als zijn medicijnen zijn aangeslagen. Dan hoef ik hem ook niet meer te vertellen over Stern, aan wie ik na het schrijven van mijn vorige blog niet eens zo heel veel meer gedacht heb, waarschijnlijk omdat ik onze ontmoeting destijds altijd gezien heb als een foutje van God. Ik bedoel, je laat twee mensen die zo voor elkaar gemaakt zijn elkaar toch niet ontmoeten als ze verder niet samen kunnen zijn?

26 december 2010

Wat laat je me dichtbij komen!

Een half uur later dan afgesproken, ik kon de straat niet vinden, druk ik op de bel bij Stern. Hij doet open, we kussen elkaar wat onwennig op de wang en ik volg hem naar boven. Het verbaast me hoe smaakvol zijn huis is ingericht. En dat het is opgeruimd. Zijn kamer

in Utrecht was een zootje, ook al had hij de ergste troep voor ik kwam nog snel onder zijn bed geschoven. Hij gaat meteen koken. Speciaal voor mij biologisch vlees. Het is vreemd hem zo in de weer te zien. Misschien komt het doordat ik hem nooit iets huishoudelijks heb zien doen. In de korte tijd dat we samen waren, ontmoetten we elkaar misschien een maal per week en nooit langer dan een paar uur. Ik herken evenwel zijn bewegingen. En zijn stem.

De echte schok komt na het eten. Hij schuift zijn bord weg, gaat naar me zitten kijken en ik ben meteen weer de zijne. Ik probeer door te eten. We praten verder over onze huidige levens tot ook ik klaar ben met eten. Hij brengt onze borden naar de keuken, schenkt me nog een glas wijn in en gaat een stukje van me vandaan op de bank zitten. Ik kan hem niet te lang aankijken. In een stilte zegt hij. *Je bent nog steeds dezelfde.* Mijn wenkbrauwen schieten omhoog. Na onze breuk heb ik mijn leven volledig omgegooid. Ik ben weggegaan bij Ties' vader. Ik heb dingen beleefd waar anderen jaloers op zijn. Ik walg niet meer van mezelf. Desondanks begrijp ik wat hij bedoelt. Ik glimlach, een beetje moeilijk, terwijl hij muziek op gaat zetten.

Als hij weer zit, merk ik dat zijn ademhaling zwaar is geworden. Evenals de mijne. Ik kijk weer weg. Hij stelt vast. *Je kunt me niet meer ontregelen.* Deed ik dat dan? Ja, dus. Maar waarmee dan? Met mijn

brieven! Ik kijk hem ongelovig aan. Zijn mijn brieven dusdanig ontregelend? *Als je ermee opstaat en mee naar bed gaat wel.* Ik snap er niets meer van. Waarom wou hij me dan niet meer zien? En ik slik. Eindelijk zal ik antwoord krijgen op die vraag. *Op een dag belde ik en werd de telefoon opgenomen door je man.* Terwijl ik probeer te bevatten wat hij zegt, kijkt hij me weer aan. Ik doe mijn ogen dicht. Ik hou ze dicht terwijl hij mijn glas van me overneemt. En dan voel ik zijn lippen op de mijne.

Ik ben kansloos. Ben ik ooit eerder zo door iemand gekust? We belanden in bed. Ik streel hem. Hij fluistert. *Ik wist niet meer dat je zo teder kon zijn.* En iets later. *Wat laat je me dichtbij komen!* Maar ik kan niet anders. Ik zie de groef in zijn voorhoofd en voel dat ik hem liefheb. Tegelijk ben ik bang. Ik denk niet dat ik het aan zou kunnen hem met enige regelmaat te zien. Maar hem andermaal op te moeten geven? Gelukkig is de seks minder heftig. Hij kijkt me niet aan en komt snel klaar.

Nee lezer, ik heb geen minuut meer gedacht aan Ringer. Wat volgens mij overigens nog niet bewijst dat ik me niet ook met hem verbonden voel. Toegegeven, andere geliefden waren wel in mijn gedachten wanneer ik met een derde was. Maar Stern is Stern. Bovendien kon ik tegen die andere vriendjes alles zeggen. Al reageerden ze ook altijd wel enigszins verstoord. Dat bedenk ik me in de trein. Ik zou willen

dat ik Ringer alles kon vertellen over mijn ontmoeting met Stern. Zodat hij zou weten wie ik ben. Maar hij zou me niet eens uit laten praten.

25 december 2010

Laat me dan ook!

Ik word moe van steeds weer de vraag of er iets is. Ben ik soms boos op hem? Nee. Maar ik ben zo kortaf. Dat is wel zo. Maar laat me dan ook! Ik weet niet wat het is. Het lijkt wel of hij een ander is dan in het begin. Of ben ik het die veranderd is? Toch hebben we ook vaak plezier, zoals dit weekend in de Helling. Ik kan met geen man praten zonder dat hij erbij komt staan, maar hij is plotseling ook weer razend verliefd. De dagen erna zal hij voor zich blijven zien hoe ik de zaal binnenkom. In de pauze van een vergadering stuurt hij me een sms'je. *Liefste, je bent bij me.* Maar als hij de dag daarop langskomt, is hij weer kwaad. Ik heb hem niet gevraagd naar het gesprek met zijn scriptiebegeleider. Terwijl ik wist hoe belangrijk dat voor hem was!

Ik heb ook maar niet gezegd dat ik overmorgen naar een ex ga. Ik wil niet vooraf al een scène. Het is trouwens nog niet zeker. Maar eigenlijk wil ik er ook niet te veel over nadenken.

Op een feestje van Morris word ik door iemand op mijn schouder getikt. Het is Stern, die Morris kent via zijn broer. We kijken elkaar aan. Ik was vergeten dat

hij de ogen heeft van een kat. En ik wend mijn gezicht snel weer af. We wisselen wat wederwaardigheden uit waarna hij vertelt dat hij onlangs mijn brieven nog eens gelezen heeft. En mijn verhalen. Ik knik alleen maar. Destijds wilden we in elkaar verdwijnen. Ik had altijd gedacht dat zoiets alleen maar bestond in de film en begreep er dan ook niets van toen hij me na twee maanden meldde dat het afgelopen moest zijn. Mijn hart bonst. Alsjeblieft, laat me rustig blijven! Of ik iets heb met Morris. Ik zeg dat er wel iets speciaals is tussen hem en mij, maar dat ik al met een ander ben, hoewel dat waarschijnlijk beter afgelopen zou kunnen zijn. Ik weet zelf ook niet waarom ik dat zeg. Stern vertelt dat zijn vriendin en hij een half jaar geleden, na een relatie van zes jaar, uit elkaar zijn gegaan. Dat verbaast me. Stern is iemand die niet twijfelt. Het was een van de dingen waardoor ik me tot hem aangetrokken voelde als de gemiddelde man tot een Ferrari. Ik weet niet wat ik denken moet. Hij gaat nog wat halen. Wil ik ook nog wat? Nee, ik ga naar huis. Ik sta op en trek mijn jas aan. Spreken we nog wel een keer iets af? Ik maak een gebaar. Mij best, Morris geeft hem wel mijn emailadres. Op zijn gezicht verschijnt de grijns die even scherp in mijn geheugen gegrift staat als de lach van mijn zoon. Okay, ik ben weg.

22 december 2010

Maakt het nog wat uit?

De tafeltjes bij de Chinees waar ik heb afgesproken met Morris baden in tl-licht. Ik ga achterin zitten, niet helemaal op mijn gemak. Maar dan moet ik denken aan de mannen en vrouwen in de schilderijen van Hopper. *Zit je te smilen?* Morris. Hij geeft me een zoen op mijn wang. We zijn vertrouwd met elkaar. Al is het onduidelijk hoe we ons nu precies tot elkaar verhouden. Daardoor is het gesprek tijdens het eten soms toch gedwongen. En ook daarna in de kroeg is het nog even zoeken. En dan wil hij iets uitleggen over zijn vader, wiens omhelzingen hem altijd de rillingen bezorgen, waarover hij zich dan weer schuldig voelt. Ik schrik. Wat hij heeft met zijn vader heb ik met mijn moeder. Nu worden ook zijn ogen groot. We hebben dus niet alleen dezelfde neiging om alles maar te willen zeggen. We hebben ook nog eens vergelijkbare ervaringen. Aarzelend gaat hij verder. Een jaar geleden had hij zijn vader de waarheid gezegd en wat hij toen had gezien in zijn ogen. Hij wil het niet zeggen, dus zeg ik het maar. Haat. Ja. We kijken elkaar even aan en nemen allebei een slok van onze wijn, waarna hij begint te vertellen over de veertigersdisco waarvoor hij vorige week het licht heeft gedaan.

Als ik Ringer vertel dat Morris en ik elkaar gezien hebben, vraagt hij meteen of we ook samen geslapen hebben. ‘Voor dat pas achteraf blijkt.’ Ik zeg hem,

naar waarheid, dat ik alleen naar huis ben gegaan. Maar het lijkt wel alsof hij me niet hoort. Hij reageert althans niet. Ik probeer tot hem door te dringen. Ik zeg hem dat ik hem wil voelen. Dat is ook zo. Ik verlang naar zijn kracht. Maar hij blijft naar buiten staren. Ziet hij voor zich hoe Morris bezit van mij neemt? Maakt het nog iets uit of ik me in werkelijkheid wel of niet aan een ander heb gegeven? In zijn verbeelding heb ik zonder twijfel alles gedaan met iedereen.

7 december 2010

Ik moet ruw genomen worden

Ik ben niet aanhalig, dus zeg ik tegen Ringer, als die wil vrijen, dat hij me maar stevig aan moet pakken, alsof ik straf verdien. Op slag begint hij me woest te zoenen, al kan ik merken dat hij zich nog steeds inhoudt. Ik trek zo hard als ik kan aan zijn haar, waarna hij me op mijn rug gooit. Hij kijkt naar me terwijl hij me ruw neemt en zo trekt hij me terug in het hier en nu.

4 december 2010

Geil

In de kroeg heeft hij me onder tafel al zitten vingeren, en nu op het balkon in Bitterzoet maak ik zittend op zijn schoot zijn broek open om bij zijn pik te kunnen. Ik hoor hem kreunen en wil verder gaan. Hij wil daarvoor echter een wc opzoeken. Dat zie ik dan weer

niet zitten, en dus gaan we naar huis. Ik zit bij hem achterop met mijn armen om hem heen en we zijn allebei vrolijk, tot halverwege de Wittenburgerkade zijn stemming onverklaarbaar omslaat. Hij reageert niet meer op wat ik zeg en wil niet meer aangeraakt worden. Ik laat hem maar. Als hij de volgende ochtend al om tien uur opstaat en niet meer terug naar bed komt, ga ik alsnog naar hem toe. Hij zit achter de computer, ik zeg alleen maar *kom* en neem hem bij de hand. Hij volgt me gewillig naar de slaapkamer waar hij me neukt. Agressief, maar dat maakt mij niet uit. Als hij kwaad is, is hij kwaad.

Een half uur later word ik wakker en blijkt er in mij een nieuwe gedachte te zijn ontstaan. De leugen is niet meer van de leugenaar dan van de belogene. Ik kijk naar Ringer die naast me ligt te slapen. Weerloos. En moet vechten tegen de misselijkheid.

De dag erop zijn we op een feest van zijn ouders. Ringer lacht en praat met iedereen. Ik zie hem stralen. Na een paar uur gaan we naar zijn oude kamer waar we elkaar giechelend beginnen uit te kleden. Zijn moeder moet echter iets gevoeld hebben, want hij is me nog maar net aan het beffen als ze hem komt roepen. Hij vloekt. ‘Ik ben bezig!’ roept hij terug en hij gaat op zoek naar zijn kleren. Ik kan er alleen maar om lachen. ‘Waarmee dan?’ Ik heb het niet meer. Ze is al op weg naar boven! ‘Laat maar, ik kom al!’ Ik pers mijn lippen op elkaar, terwijl Ringer zich nog

steeds vloekend in zijn broek wringt. De schat. Ik snap wel dat hij kwaad is. Maar ik ben blij. Zo goed als deze avond hebben we ons al lang niet meer gevoeld bij elkaar.

13 december 2010

Wil je alles van me weten?

Ringer en ik liggen in bed. Hij heeft net een sigaret opgestoken. Ik kijk naar hem. Hou van hem. Waarna de woorden vanzelf uit mijn mond komen. ‘Wil je alles van me weten?’ Dat had ik kunnen verwachten, hij weet het niet. ‘Wat voor dingen bedoel je precies?’ Ik begin iets te stamelen over hoe je in elkaars ogen het geluk kan zien en dat het mijn overtuiging is dat je op geen andere manier zo dichtbij iemand kan komen. ‘Ja,’ zegt hij dan, ‘eigenlijk wil ik dat je alles van mij weet, dus moet ik ook alles van jou willen weten.’ Shit, flitst het dan door me heen, straks gaat hij vragen of ik ook zo ben aangekeken door Morris. Maar hij vraagt alleen maar of we soms toch hebben staan zoenen, die keer voor het café. ‘Nee,’ zeg ik. ‘Want ik weet niet wat ik zou zeggen als je me nu zou vertellen dat jullie gister hadden gezoend. Maar als jullie eerder- Dan had je gelogen. Maar jullie hebben dus niet gezoend?’ - ‘Nee.’ - ‘Want dan is dit het moment.’ - ‘Nee!’ We kijken elkaar aan. Hij weet niet of hij me moet geloven. En ik weet niet wat ik moet geloven. Keer op keer heeft hij gezegd dat het

afgelopen zou zijn als ik met iemand anders ging zoenen. Zegt hij nu dat het okay zou zijn, als ik het hem maar vertelde? Het zou kunnen. Maar hij begint al te jammeren dat ik niet voor hem besta als ik een kwartier later ben dan afgesproken. Nee, denk ik, ik ga dat risico niet nemen. En ik verlaat het bed om te gaan douchen.

8 december 2010

Nu kunnen we tenminste vrienden blijven!

De deur van zijn appartement staat open. Ik ga naar binnen. Morris ligt op de grond tv te kijken. We kijken elkaar aan. Volmaakt gelukkig. Het maakt ons een ogenblik verlegen. Ik ga naast hem liggen. We kletsen wat, hij gaat thee maken, en dan opeens zijn we aan het zoenen. En kort daarop nog eens. Toch kan ik me niet aan hem overgeven. Alsof we plotseling anderen geworden zijn. Misschien is het dat hij zijn lippen zo stevig op de mijne drukt dat ik het gevoel krijg dat ik moet zien te ontsnappen. In de bus terug ben ik echter wel opgelucht. Nu kunnen we tenminste vrienden blijven!

7 december 2010

Waarom erger je je aan iemand?

Waarom erger je je aan iemand? En waarom stoort niemand je zo erg als je geliefde? Is het omdat hij in je sfeer komt? Omdat je niet meer kan zijn zoals

wanneer je alleen zou zijn? Of erger je je alleen maar aan degene met wie je bent als je niet meer van hem houdt?

T. bijvoorbeeld stootte me vaak af. Soms haatte ik hem bijna. Mijn god, die maniertjes van hem! Tot het tot me doordrong. Ik keek naar hem terwijl hij tv zat te kijken, en ik wist, dat is hij. Waarna ik zelfs week kon worden bij het zien van het haar op zijn arm. Want het was zijn arm. Ik heb altijd gedacht dat een dergelijke liefde tegen alles bestand was. Maar een paar maanden geleden werd ik net zo ontroerd door Ringer, bijvoorbeeld als hij meezong met een of ander rapnummer. En nu? Eindelijk kan hij zich aan me overgeven en is hij als we vrijen niet bang meer om iets te doen dat ik niet wil. En toch. Ik merk dat ik hard word in zijn bijzijn. Alsof ik hem iets verwijt. Waarschijnlijk doe ik dat ook. Ik weet alleen niet wat.

6 december 2010

Ik weet hoe het is

Ik weet hoe het is. Ik ben zelf ook hysterisch geweest als een vriendje uit wilde gaan zonder mij. Of als hij niet belde. Wat je dan gaat zeggen en doen. En ik weet hoe je in slechte tijden gelokt kan worden door de dood. Je wilt het niet echt, maar opeens denk je eraan om van je balkon af te springen, het donker in. Het is vernederend. Je ziet hoe die dingen je lelijk maken en onecht, waardoor je ook nog eens je geloofwaardig-

heid kwijtraakt, niet in de laatste plaats voor jezelf. Dat alles weet ik, en daardoor verlies ik niet meteen mijn geduld als Ringer me om twee uur 's nachts weer eens volledig overstuur opbelt. Niets is hij voor mij, helemaal niets, minder nog dan, hij probeert iets te bedenken, een oude krant, of nee, nog minder, want in een krant staat misschien nog wel iets interessants! Ik hou mijn lachen in, probeer hem te sussen, zucht niet eens. Zelfs als hij zegt dat hij zich bij zijn dode vriendin zou willen voegen. Al is de aanleiding voor zijn gejammer dat ik niet met hem mee wil komen naar een concert van een upcoming bandje waarvan hij de drummer kent en dat volgens hem echt goed is, ik begrijp dat hij met de gedachte gespeeld heeft. En daarom ga ik ook niet meteen naar hem toe, maar pas in de ochtend, nadat ik een sms'je van hem heb gekregen dat zijn ouders hem zo op komen halen omdat hij dreigt door te draaien.

Wanneer ik de kamer in kom, zit hij foto's te bekijken met een vriend, een leuke jongen met warrig haar, ook een Groninger. We maken cynische grapjes en luisteren naar muziek die zij wel kennen en ik niet. Na ongeveer een uur arriveren zijn ouders die meteen op hem beginnen in te praten. Ze bezweren hem dat hij geen slecht mens is en dat ze van hem houden, maar al twijfel ik geen moment aan hun oprechtheid, ik snap wel dat hun woorden hem niet bereiken. Ze blijven bovendien maar terugkomen op zijn zus.

Uiteindelijk wordt besloten dat hij die avond zal slapen bij mij, iedereen is het erover eens dat hij die nacht niet alleen moet zijn, en dat we daarvoor alsnog naar dat optreden gaan. Ik vind alles goed. Zeker als ik in de dB's zijn ogen weer zie schitteren als die eerste nacht in Paradiso. Na een paar nachten krijg ik wel het nare gevoel dat hij vooral samen wil slapen omdat hij dan zeker weet dat ik niet met een ander in bed lig. Hij wordt ook steeds wakker met het idee dat ik vreemd aan het gaan ben. Maar, denk ik dan, misschien was dit wel het keerpunt. En vannacht slapen we ook weer apart.

4 december 2010

Mail

Ik stel me voor hoe Morris me neemt terwijl hij me aankijkt. Ik schrijf hem dat in een mail. Hij mailt terug, dat hij me een tof mens vindt, maar dat hij een serieuze relatie met mij niet zou zien zitten. En dat hij bang is om, zo zegt hij het zelf, misbruik te maken van mijn grote hart.

28 november 2010

Belofte maakt schuld

Ik denk graag dat ik elk inzicht in mezelf verwelkom als een nieuwe vriend. Ik kijk naar mijn dertienjarige zoon die in zijn onschuld zijn T-shirt uittrekt om het gras te gaan maaien met de ogen van een vrouw.

Wanneer er hongerende kinderen op mijn tv verschijnen, zap ik weg. Ik baal als een collega meer succes heeft dan ik. Er valt van alles op mij aan te merken, maar ik vind het niet moeilijk om dingen toe te geven en heb situaties waarover ik niet open zou kunnen zijn altijd vermeden. Ik behoor Ringer nog niet toe, niet zoals ik anderen heb toebehoord, en zelfs hen was ik niet altijd trouw. Ik dacht dat ik me in zou kunnen houden, door hem dat te beloven, omdat ik anders zou moeten liegen. En nu denk ik, zoekend naar een uitweg als een muis in het doolhof van een experimentator, niet alleen dat ik hem nooit mijn woord had mogen geven, maar ook dat ik er om die reden niet aan gehouden mag worden. Het is namelijk onvermijdelijk. Ik ga zoenen met Morris.

Een half uurtje geleden sms't hij me wakker. Hij is net thuis en heeft zin om tegen iemand aan te hangen. Ik twijfel. Hij woont aan de andere kant van de stad. Ik zie de kaart van Utrecht voor me met daarop een lijn van mijn huis naar het zijne. Als we nou burens waren, zoals Will en Grace. Maar als ik me dat voorstel, besef ik meteen dat het bij ons niet zou blijven bij kletsen en samen tv kijken. Er is iets waardoor we naar elkaar toe trekken dat zich niet ontkennen laat.

Dat we daar achter komen, is toeval. We hebben gezamenlijke vrienden en komen elkaar wel eens tegen op feestjes en in de kroeg. Maar ook hij is tien

jaar jonger en geen intellectueel type. Bovendien ben ik al met Ringer. We zien elkaar dus niet als mogelijke geliefden tot we een keer samen naar de film gaan. Dan blijkt dat we elkaar alles kunnen zeggen. In elkaars ogen zien we de verwondering daarover, terwijl we verder praten over mijn exen, en over het meisje met de mooie benen, tegenover ons aan de bar. Ik zie mezelf echter nog steeds niet met hem in bed belanden. Maar als hij buiten zijn fiets van slot aan het doen is, woel ik wel even door zijn haar. Ik ben zelf ook verbaasd. Hij draait zich om. We kijken elkaar aan en opeens omhelzen we elkaar. Stevig. We willen elkaar niet meer laten gaan. Uiteindelijk geef ik hem een kort aangehouden kus op zijn mond. Hij kijkt me aan. ‘Nou wil ik het weten ook!’ Ik vraag wat hij bedoelt. ‘Of je kan zoenen!’ Maar dat kan ik echt niet maken. Dat snapt hij toch wel? Hoe graag ik ook zou willen! Hij snuift. Ja, ja. En hij sprint weg.

Een paar dagen later zit ik met Ringer bij de Italiaan als ik een sms’je krijg van Morris. *Zal ik net als jij dan ook maar mijn gevoel volgen?* Ik weet niet waar hij op doelt. Ringer ziet me aarzelen. Wie is het? Ik neem een beslissing. Mijn zus, over Sinterklaasavond. Het is mijn eerste leugen. Toch word ik pas tegen middernacht misselijk, als ik liggend naast de een, in gedachten blijf teruggaan naar de ander.

De volgende dag zal hij na zijn werk langskomen. Ik sta een tijd lang voor mijn kast. Uiteindelijk doe ik mijn zwarte jurkje aan, met daaroverheen een eveneens zwarte pull, ik wil niet het verkeerde signaal geven. Mijn benen laat ik echter bloot.

Zoals altijd schrik ik van de bel. We begroeten elkaar een beetje stuntelig. Ik zeg hem dat hij zijn schoenen uit mag doen, wat hij meteen doet, en vraag hem wat hij wil drinken. Hij gaat op de bank zitten, informerend naar mijn dag. Terwijl ik een fles wijn openmaak, geef ik hem een korte samenvatting. We klinken. Ik ga op mijn bed zitten, zoals ik ook doe wanneer ik alleen thuis ben. Hoe het is met Ringer? Ik geef hem een update. Hij glimlacht een beetje moeilijk en begint dan te vertellen over zijn laatste verovering.

Het is een hilarisch verhaal over een hockeymeisje dat ons op de een of andere manier brengt op perenijsjes en zoek rakende condooms. Zo nu en dan glimlachen we naar elkaar. En dan, als hij terugkomt van de wc, laat hij zich naast me neervallen. Ik aai hem even over zijn rug. Hij wordt er verlegen van. 'Kom 'es hier,' zeg ik goedmoedig. Hij nestelt zich in mijn armen, waarna hij me al snel, als vanzelf, kusjes begint te geven. Op mijn schouder. In mijn haar. En in mijn nek. Hij schuift mijn col gewoon naar beneden. Ik kreun. Hij laat zijn hand onder mijn jurkje glijden, over mijn billen. Maar mijn belofte aan Ringer is als een muur, ik wil niet dat hij verder gaat. 'Heey. Ik ga

je zo naar huis sturen!’ Vrijwel meteen staat hij op. Kwaad. Ik volg hem naar het halletje waar hij in zijn schoenen stapt. Hij doet zijn jas aan en wil hem eigenlijk direct ook weer uitdoen. ‘Nee, ik ga niet weg!’ Ik kijk hem schuld bewust aan. ‘Joh-’ Verwarring. ‘Maar we hebben wel wat!’ Ik weet het, ik voel het, maar ik kan er geen gevolg aan geven. Hij zucht. Strijkt het haar uit mijn gezicht. Wat je moet doen met mij - maar dat kan hij niet weten. In zijn ogen glanst het geluk. ‘Je ziet er zo gelukkig uit!’ zegt hij. Liefste, wil ik zeggen. Maar ik zeg niets. Kan hij echt niet blijven? Smekend. Maar ik schud mijn hoofd.

Ik wil de man met wie ik ben niet bedriegen. Al ga ik dat wel doen. Vandaar ook dit blog. Ik wil vanaf nu mijn handelingen en mijn overwegingen daarbij boekstaven, niet alleen om er helderheid in te krijgen, maar ook opdat Ringer er een verslag van zal hebben, mocht hij dat ooit willen. Want dat blijft mijn diepste verlangen. Dat de man die ik liefheb, me kent.

27 november 2010

van: Juul Abbing (juul@buzzboeken.com)
aan: Roos Geerse (roos@buzzboeken.com)
onderwerp: plot hole
verzonden: dinsdag 18 maart 2014 01:09:39

Beste Roos,

Ik schrijf je dit met het schaamrood op mijn kaken. Een uur geleden stuitte ik bij een laatste poging een gedicht te vinden van R. op een aan S. gericht mailtje dat me bijna misselijk maakte en gedwongen heeft in te zien hoe groot mijn eigen rol is geweest in de gebeurtenissen van de afgelopen paar jaar.

Ik herinner me nog goed hoe ik schrok toen jij in ons eerste gesprek over mijn manuscript duidelijk maakte wat er problematisch aan was. Een plot hole noemde je het. Ik had me afgevraagd wat ik anders had kunnen doen met betrekking tot R., maar dat lag volgens jou nogal voor de hand. Ik had immers een paar weken later met S. kunnen afspreken, nadat ik het uitgemaakt had met R. Dan had ik de laatste niet hoeven bedriegen en gelukkig kunnen worden met de eerste. Waarom had ik dat niet gedaan? Ik had op die vraag toen geen antwoord. Het enige dat ik kon

bedenken was dat ik een en ander zelfs achteraf niet gezien had als een mogelijkheid. En dat een relatie met S. hoe dan ook was uitgesloten omdat hij iemand wilde van zijn eigen leeftijd, met wie hij nog kinderen zou kunnen krijgen.

Nu heb ik altijd wel geweten dat mijn denken in die tijd door de druk die ik voelde vertroebeld was. Dat ik een paar keer op de grens van waken en slapen mensen zag alsof ze er echt waren, wees daar al op. Maar hoe groot mijn bewustzijnsvernaauwing werkelijk was, werd me pas duidelijk door het lezen van dit mailtje aan S. Het heeft geen aanhef of afsluiting en telt maar drie regels. Ik doe daarin de waarschijnlijk mooiste nacht van mijn leven af in een woord. Super. Ik schrijf verder dat R. erachter is gekomen. Daardoor voel ik me waardeloos en om die reden zal ik hem ook geen brief meer sturen. Ik heb nergens spijt van, maar besluit ik dan. Ik had moeten wachten tot R. me had losgelaten.

Ik besepte dus wel degelijk, in ieder geval op dat moment, dat ik een paar weken later had moeten afspreken. En daarom kon ik dus geen afschrift meer vinden van die brief! Ik heb S. alleen dit verschrikkelijke mailtje gestuurd. Ik begrijp nu ook waarom hij nooit meer iets van zich heeft laten horen, hoewel hij bij ons afscheid nog iets had gezegd over een volgende keer. Maar zo moeilijk kan het dus zijn

om te zien wat je moet doen, en achteraf, wat je gedaan hebt.

Zullen we morgen bellen om te kijken of we een en ander nog kunnen verwerken in ons boek en zo ja, hoe dan? Het is natuurlijk maar een zijlijn in het hele verhaal, maar toch.

Liefs, J.

Het bedrog

Als een gangster uit een Japanse actiefilm vlieg ik over de trap van de flat van mijn gewezen vriendin. In mijn hand heb ik haar sleutels. *Ik smijt ze naast haar op de bank. Ze weet niet wat ze moet zeggen. Ik pak mijn boek en ben weer weg. Of toch niet? Ik ga langzamer lopen. Ze staat op en komt naar me toe, ze wil me aanraken. Verstoord duw ik haar van me af. Kutwijf!* Ik laat mezelf binnen en loop door naar de kamer. Daar staat ze, leunend tegen de vensterbank. Fuck! Die hals. Zo mooi!

Ik keil de sleutels naar haar voeten. Oewh! Lekker.
'Jezus.'

'Ach mens, ik heb je toch niet geraakt!'

Ze kijkt naar me. Ja, ik ben kwaad. Wat dacht ze dan?

'Waar is mijn boek?' Zoals ik dat zeg, die eisende toon. Perfect! Maar ik kwam voor mijn boek. Tsk. Het ligt zelfs al klaar. Okay, dan. Ik klem het in mijn hand. 'Nou, wou je nog wat zeggen? Je wou toch nog wat zeggen?' Ik ben wel nieuwsgierig, maar ook weer niet zo nieuwsgierig. 'Dat je van me houdt, zeker, en dat het je spijt. Oh, het spijt je zo!'

'Laat maar, je gelooft me toch niet.'

‘Vind je het gek! De moeite die het me kostte om je te gaan vertrouwen... En wat deed jij? De eerste de beste-’

‘Man, ik heb je vertrouwen nooit gehad.’

‘Oh, nee?’

‘Nee. Je hebt me altijd gewantrouwd. Terwijl ik voor jou goeie mannen heb laten lopen-’

‘Ha! Wie wéét-’

‘-tegen beter weten in.’

‘-wat je daar allemaal mee gedaan hebt!’ *Ze laat zich neuken door de een en daarna beffen door de ander.*

‘Helemaal niks, dus.’

‘Oh nee, je hebt alleen liggen krikken met die geweldige ex van je. Maar dat was ook zo lekker! Zo lekker!’ *Ze smeekt hem om meer. ‘Ja, alsjeblieft! Ga door, ga door!’*

‘Zo lekker was het helemaal niet... Jezus!’

Ik naai een kreunende Tatiana in het bed waarin ik me enkele uren eerder nog vergrepen heb aan Maria. Het geheel maakt me misselijk, maar toch ga ik door. Ik denk wel dat Maria me trouw is, maar wat voor garanties heb ik daarvoor?

‘Ik vroeg me wel af...’

Nou? Zeg het dan!

Ze kijkt me recht in mijn ogen. ‘Heb je me wel eens af willen maken?’

De bitch! Ik antwoord glashard terugkijkend. ‘Ja.’
Ik kijk haar aan terwijl ik haar met mijn handen om haar nek in het kussen van het hotelbed druk.

‘Wanneer dan?’

‘In Antwerpen. En daarvoor ook wel eens.’

‘Maar je hebt het niet gedaan. Waarom niet?’

‘Dat weet je! Ik heb geen zin om de cel in te draaien. Nergens voor! Ik heb nog een paar dingen die ik wil doen in mijn leven.’

‘Je bedoelt dat je het niet zou kunnen.’

‘Dat denk jij! Godsklerekutwif!’ Ik moet mezelf niet zo laten gaan, ze is het niet waard.

Ze loopt naar me toe. Vlak voor me blijft ze staan.
‘Doe dan!’

Fuck! Ze meent het. Maar ze begrijpt het niet. Ik kan haar keel al voelen. De luchtpijp, het vlees. *Ik verstevig mijn greep. Ze maakt stikgeluiden.*

‘Doe dan!’

‘Nee!’ *Ik dwing haar op de grond en druk haar keel verder dicht. Ze verzet zich niet, ze voelt mijn liefde. En ik huil. Want straks is ze van mij. Voor altijd. Alleen van mij. Vooruit dan. ‘Okay!’ Ze heeft erom gevraagd. Daarbij heb ik al een flinke paal. Dan komen ze me maar halen. Voor de deur staan twee agenten. ‘Bent u Ringer Trip?’ – ‘Dat klopt.’ – ‘Dan staat u hierbij onder arrest...’* Ik sluit mijn handen om haar keel.

‘Wacht.’

Ik laat los. Wil ze toch niet? Maar ze doet alleen maar haar bril af. Okay, verder. Ze probeert me van zich af te duwen, maar ik laat niet los. Al pas ik wel op dat ik haar geen pijn doe.

‘Man, ik ben niet eens bang van je!’

Godverdomme! Kutwijf! Ik gooi haar op haar bed. Kijk naar haar. Ze komt een stukje omhoog. Dat warrige! Als ze zo is, kan ik haar normaal niet meer weerstaan. Maar er is iets in haar blik.

‘Wat is er?’ vraag ik.

‘Ik kan niet zien hoe je kijkt.’

Natuurlijk, ze heeft haar bril niet op. En lachend laat ik me over haar heen vallen. ‘Zo dus!’

Waarop zij ook moet lachen en we elkaar woest beginnen te zoenen.

Als ik haar binnendring, maakt ze een geluid alsof ze schrikt. Ik zoek haar ogen. Ik aai haar over haar hoofd. De schat. ‘Je bent zo mooi!’ Aangedaan legt ze haar hand op mijn wang. Ik begin te stoten. Die kut van haar, warm en nat. Mijn ogen vallen dicht, ik kom in een ritme. Ik naai haar gewoon, net als al die andere kerels. Ik denk niet aan haar, ram haar alleen maar. Ach, wat! Maria houdt ervan geneukt te worden. Ze wil je nagels in haar billen en je lul diep in haar. Ze wil het gewoon! Maar begrijpt ze dan niet dat ik haar geweld aandoe? Deze vrouw met wie ik een kind had gewild? Ik grijp naar haar tieten. Ze kreunt. Ik doe er

een schepje bovenop. Ja, zo gaat het goed. Doorgaan, nu! Denk maar aan dat meisje in de tram vanmorgen. *Ze staat vlak bij me. Ik staar naar haar billen en voel mijn pik hard worden. Dan stapt ze uit. Ik volg haar naar haar huis. Ga achter haar aan naar binnen en gooi haar op haar bed. Als ze gilt, geef ik haar een klap in haar gezicht. Ze is godverdomme kleddernat! Ik ram hem erin.*

‘Oh, ja! Alsjeblieft.’

Ik aarzel. Stop. Aan wie denkt ze? ‘Weet je altijd wel dat ik het ben?’

‘Huh?’ Ze schudt even met haar hoofd. ‘Ja... Natuurlijk... Moet ik dat echt nog uitleggen?’

‘Sorry.’

Ik ga eruit.

‘Wat is er?’

Ik klem mijn lippen op elkaar. Na een tijdje legt ze haar hand op mijn flank. Maar ik schud mijn hoofd. ‘Nee, als ik je dit vertel, wil je me echt nooit meer zien!’ Ik voel dat ik ga huilen en krijg een kus. In mijn hoofd hebben de zinnen zich al gevormd. Ik vul mijn longen met lucht. ‘Dat ik niet meer klaarkom...’ Nu huil ik echt. ‘Dat is niet alleen van die pillen.’ Ik duw mijn hoofd in haar nek. ‘Het is eigenlijk al maanden...’ *Ze beweegt zich door de volle zaal van De Helling. Zonder weerga.* ‘Ik ben op een gegeven moment zoveel van je gaan houden!’ Ik voel haar hand drukken in mijn zij. Wat moet ik nu? Ze zal van

me walgen! *Ze duwt me van zich af. Ik rol van het bed. Ze huilt. 'Kleed je aan, ik wil je nooit meer zien!'* Toch wil ik het zeggen. 'Ik kon het alleen nog maar...' Het lukt niet. 'Ik kon het alleen nog maar... Als ik dacht aan anderen.'

Er gaat een lichte schok door haar lichaam. 'Hè? Wat?'

Ja, toe maar. Duw me uit je bed, schop me de straat op, ik verdien het.

'Oh liefje...' Maar er klinkt twijfel in haar stem.

'Nooit bekenden! Meisjes in de tram. Of op college.'

'Ja, nou ja. Toch wel raar... Helemaal omdat ik geen idee had...'

Ik spring het bed uit en loop naar de keuken.

En dan dringt het tot haar door. 'Maar dan heb je al die tijd...' Inderdaad! 'Maar voelde je je dan niet verschrikkelijk... Eenzaam.'

Jezus! Ik laat een glas vollopen, drink het leeg, en vul er nog een. 'Jij ook?'

'Huh? Nee.'

Ik gooi het glas weer leeg en kruip terug in bed. Ze is niet kwaad geworden. Ik durf het bijna te geloven. Ik hoef dus niet weg. Ik geef haar een kus op haar schouder. Hoofdschuddend grijpt ze in mijn haar. Allemachtig, daar komt mijn pik alweer omhoog. Ik kijk haar aan. Onverschrokken. Ze is nog open, ik glijd zo naar binnen. Ik lach en terwijl ik haar aan blijf

kijken, begin ik haar rustig te neuken. Al snel komt er een schittering in haar ogen. ‘Liefste!’ Ja, dat ben ik! ‘Je bent zo mooi!’ Jij ook! Ik voel me stralen. Ze mag alles van me zien! Ik ga zo komen, maar ook dat is goed. Alles is goed. En ik kom als een leeuw.

Ik druk een kus op haar mond. We kijken elkaar aan. Ik kus haar nog eens. En nog eens. Ze moet lachen. Nee, ik verbeeld het me niet. Ze houdt van mij. Ze houdt echt van mij! *Ze laat zich neuken door een van haar uitgaansvriendjes. Ze smeekt hem om meer. En daarna steekt weer iemand anders zijn pik in haar kut. In godsnaam! Femke op dat onbekende bed. Bloedend. Genoeg! Ik kan niet meer. Femke. Voor eeuwig op dat bed. Volstrekt alleen.* Het spijt me! Mijn lieve Maria, je bent zo mooi. Zo gruwelijk mooi! Laat me je nog een keer omhelzen. Ja, ik hou ook van jou. Meer dan je weet, geloof me. En nu wil ik je nooit meer zien.

Fake fuck

Ik weet dat ik me verkracht voel als ik me, zittend aan tafel, bewust word van de ruimte in mijn schoot waaruit hij zich een uur eerder heeft teruggetrokken. De ironie. *We zitten in een Thais eethuisje op de Zeedijk. Op de televisie boven Ringers hoofd sluipt een tijger door het gras, klaar om aan te vallen. Woedend is hij, al houdt hij zich nog in. 'Snap dat dan! Alle mannen zijn verkrachters!' Maar hij heeft zelf toch nooit iemand verkracht? 'Jawel! Elke keer dat ik een vrouw neuk, verkracht ik haar!' Ik weet niet wat ik zeggen moet. Ik heb met veel mannen het bed gedeeld, en met een aantal daarvan was zeker een en ander mis. Toch heb ik me door geen van hen ooit verkracht gevoeld. Tot vandaag dus.*

Ik ga naar de badkamer en pak daar uit de doos op de wasmachine de speciale spuitfles die ik gewoonlijk gebruik om het zaad van mijn bedgenoot uit mijn schede te spoelen. *Opeens stopt hij. Met een lichtelijk beschaamde blik rolt hij van me af. 'Dacht je dat dit echt was? Dit was nep, hoor! Ik heb je gefaket.'* Ik vul de fles met water. Faken. In zijn sms'je had hij dat woord, dat in deze betekenis volgens mij niet eens bestaat, ook al gebruikt. *'Haha! Je bent erin getrapt!*

Zat je te faken!’ Het duurt even voor ik begrijp wat hij bedoelt. Het is al een paar uur geleden dat ik ‘Ja, natuurlijk!’ heb geantwoord op zijn vraag of hij langs mag komen. Dan stuur ik een sms’je terug. ‘Ik geloof je niet. Je hebt altijd gevoeld dat ik van je hou. Je hebt het alleen nooit durven geloven.’ Boven de toiletpot spuit ik het water naar binnen, ik wacht tot het er weer uit is gestroomd en dep mezelf droog met wc-papier.

In de kamer ga ik weer op mijn stoel zitten, met mijn gezicht naar de bank. Een uur geleden zaten we daar nog half naar elkaar toegewend. *Hij is al weer aangekleed, zelf ben ik nog naakt. Uit zijn blik spreekt haat. Ik snap het niet. ‘Maar die laatste keer dan? Toen je me eindelijk aan kon kijken.’* Meteen zie ik weer zijn stralende gezicht boven me terwijl hij me aan het neuken is. Zo gelukkig had ik hem nog nooit gezien. *‘Ik ben er maar vanuit gegaan dat je je schuldig voelde tegenover je zus.’* Zijn ogen worden groot. *‘Dat je me daarom niet meer wilde zien.’* Hij zegt niets. *‘Nu keek je me trouwens ook aan,’ realiseer ik me dan. Shit! Hij kijkt naar me terwijl hij mijn borst in zijn mond neemt. Zijn blik maakt me ongemakkelijk, maar ik denk alleen maar dat hij dit nu kennelijk nodig heeft.* Nu zie ik wat het echt was. *Hij is verbaasd. Verbaasd dat ik hem niet door heb. Alsof ik iets als dit ooit had kunnen bedenken. Maar volgens hem deed hij dus alleen maar bij mij wat ik altijd gedaan had bij hem.’* *Ha! Daar had ik op*

geoeffend!’ Wat betekent het dat ik hem meteen geloof en voor de spiegel zie staan? Hij kijkt diep in zijn eigen ogen en probeert als een acteur verschillende zinnestjes, vaststellend dat je iemand ook zonder het te menen van je liefde overtuigen kan. In hem rijst een gevoel van triomf gemengd met afschuw waardoor hij al snel wordt overspoeld. Zo deed ik dat dus! En zijn laatste twijfels verdwijnen.

Het inzicht is als een kou die in mijn lichaam trekt en ik maak me zo klein mogelijk. Wat kan ik mezelf verwijten? *Bij de bushalte spuugt hij de woorden in mijn richting. Vanaf het begin ben ik er op uit geweest hem te vernederen. Nooit kwam ik op tijd, nooit was ik enthousiast over dingen, ik vroeg niet naar zijn dag, en zo kon hij nog uren doorgaan. Seks ja, daar was hij goed voor. Ongelovig schud ik mijn hoofd.*

Als ik de deur opendoet, heeft hij iets dat ik niet thuis kan brengen, iets wilds, maar ik heb hem al zo lang niet gezien, ik schenk er verder geen aandacht aan. Ik zeg dat hij zijn haar heeft laten groeien en dat hem dat goed staat. Hij ziet er sowieso goed uit. Hij zegt dat ik er ook goed uitzie. Ik glimlach. En dan begint hij me te zoenen. Alsof er alleen maar tijd voorbij is gegaan. Hij begint zelfs te trillen, zoals bij onze allereerste kus, in de grote zaal in Paradiso. We kijken elkaar aan. Als ik net nog bang was te veel te hopen, dan is die angst nu verdwenen. We zoenen verder en ik zeg wat ik denk. ‘Je bent weer gaan

roken.’ – ‘Hm.’ – ‘Wat voor merk?’ – ‘Gauloises.’ Ik schaam me, want eigenlijk had ik de smaak al herkend, Stern rookte namelijk ook Gauloises. Het lijkt me echter niet verstandig daarvan nu gewag te maken. Bovendien zijn er nog zoveel dingen die ik van hem wil weten. Ik sla mijn armen om mijn knieën. ‘Vertel eens wat,’ zeg ik, terwijl ik zijn hand pak en hem uit gewoonte op het bed trek, opgetogen omdat de tijd die we gescheiden zijn geweest straks eindelijk zal zijn samengevat. Wat gaat er op dit moment door hem heen? Zie je wel, ze wil me alleen maar voor de seks? Ik denk op dat moment helemaal niet aan seks, maar dat kan hij niet weten. Ik ben zelfs verbaasd als hij me begint uit te kleden. Hij schuift mijn T-shirt omhoog, trekt het over mijn hoofd. Ik ben hem behulpzaam, maar toch. Hoe kan hij weten dat ik op dit moment geen relatie heb? Maar ik ga hem niets vragen. Laat hem maar bepalen wat er gebeurt. Al ben ik wel weer degene die hem even later binnenleidt. Beide kijken we naar zijn geslacht. Hij krijgt hem er niet in. Ik pak hem beet en merk dan pas dat hij niet zo stijf is als ik dacht. Ik schaam me maar laat niets merken. Ik had natuurlijk beter moeten weten. Normaal is hij zo hard als staal! En hoe vaak was iets met Ringer niet anders dan het leek te zijn?

Hij lacht naar me. Misschien ben ik daardoor inderdaad makkelijk te misleiden, maar als ik zie dat iemand gelukkig is, hou ik op met denken. Hij trekt

me een maisveld in. 'Ik geef me over!' zegt hij, liggend op de bank bij zijn ouders. We lopen hand in hand door Amsterdam tijdens de Gay Pride. 'Ga je heel veel van me houden?' vraagt hij terwijl hij me onder me ligt bij hem thuis. Ik voel me krachteloos worden. Hoe zou ik ooit niet van hem kunnen houden? Dat zeg ik hem ook en hij kust me. Ik kan zoveel mooie momenten bedenken. Maar juist aan momenten keren twijfelt hij dus. Ik bevries. Maar dat is maar even. Ergens weet ik hoe alles zit. Zoals hij dat ook moet weten. Denk ik. Of moet ik denken.

Hij moet bijna huilen. 'Als ik je dit vertel, wil je me echt nooit meer zien!' Ik kijk hem vragend aan tot hij vertelt dat hij alleen nog in mij kan klaarkomen als hij denkt aan andere vrouwen. Vrouwen die hij niet kent, maar bijvoorbeeld gezien heeft in de tram of tijdens een college. Heel even voel ik me misselijk worden. Al die keren dat ik gedacht heb dat hij zich eindelijk aan me geven kon! Maar er is waarschijnlijk niets dat hij zou kunnen doen dat ik hem niet zou kunnen vergeven. Het kost me niet eens zo veel moeite hem hiervan te overtuigen en dan stopt hij hem er weer in met een voor hem ongewone vrolijkheid.

Is het omdat hij zich schuldig voelt tegenover zijn zus dat hij me hierna niet meer wil zien? Of is het dat ik te veel weet? 'Denk je dat ik je nog zou willen zien als ik alles van je zou weten?' vraag ik terwijl hij zijn sigaret-na-de-seks opsteekt. 'Ik denk dat ik jou niet

meer zou willen zien.' Feit is dat hij me de belangrijkste dingen altijd pas gezegd heeft als het uit was. Zoals het neuken ook woester was als het uit was. Stel dat ik nooit was vreemdgegaan. Misschien was het dan niet meer uitgegaan en had hij me ook niet durven vertellen over die andere vrouwen. Maar dan had hij me ook niet toegelaten zoals die avond. Misschien had ik het hem toch meteen moeten vertellen, zoals hij zelf had gedaan na zijn eerste en tweede faux pas. Dan zou hij er daarna zeker van geweest zijn dat ik hem alles vertelde. Shit! Of zou hij dan helemaal niet meer losgekomen zijn van het idee dat ik hem alleen maar had voor tussendoor? Was dat ook niet zijn rechtvaardiging? *'Al die maanden heb je een spelletje gespeeld met mij,'* zegt hij onder het aantrekken van zijn broek, *'nu heb ik een spelletje gespeeld met jou.'* En hij doet zijn rits omhoog. *'Weet je ook eens hoe het voelt.'* Ik heb vaag het idee dat er iets mis is met die redenering, ik zou alleen niet kunnen zeggen wat. En ik krijg een brok in mijn keel. Kon ik nou Morris nog maar bellen. *Morris trekt me tegen zich aan. Het is niet de eerste keer dat ik bij hem kom uithuilen over Ringer.* *'Meisje, toch,'* zegt hij vaderlijk en hij geeft me een kus in mijn haar. Dat was ook de deal, dat we elkaar altijd zouden mogen bellen. We zitten in het raam bij Oudaen, het is onze derde of vierde ontmoeting, en we heffen ons glas. Damn! Waarom moest hij ook juist iets krijgen met een

jaloers kind als Deirdre? Maar ik ben geen twintig meer. Of vijfentwintig, zoals Ringer. Ik kan wel wat hebben. Al ben ik waarschijnlijk ook zo rustig omdat ik niemand heb bij wie ik zou kunnen uithuilen.

Omgekeerd lijken er van Ringers liefde voor mij geen resten meer te zijn overgebleven. *Hij zegt het met de felheid waarvan ik al bijna niet meer schrik. 'Ik voel echt helemaal niks meer voor je. Al maanden niet meer.'* Dat kan ik me op zich nog wel voorstellen. Als hij ervan uitgaat dat mijn gevoelens voor hem gespeeld waren. Maar dat zoenen dan? *Ik voel zijn liefde en ben zo gelukkig. Met mijn rug in de jassen.* Of was dat ook gespeeld? Hij was niet gekomen met de bedoeling me te faken. *'Ik kwam je gewoon vertellen dat je me nu eindelijk eens met rust moest laten.'* Ging het zoenen misschien vanzelf en voelde hij toen toch weer verlangen opkomen? Bedacht hij daarna, bang geworden, dat hij nu net zo goed zou kunnen doen wat hij in zijn verbeelding waarschijnlijk al zo vaak had gedaan?

Shit, ik had wel het gevoel gehad dat ik in een soap terecht was gekomen, want zelf had ik een scenario als dit nooit kunnen bedenken, maar zo had ik natuurlijk ook moeten reageren. Ik had hem te lijf moeten gaan, jankend en gillend als een personage uit GTST, of wat ook precies zijn lievelingsserie is, dat had hij begrepen. Ik voel mijn schouders omhoog gaan terwijl ik diep inadem. Ik weet dat hij het

vreselijk vindt als mensen medelijden met hem hebben, maar ik kan er niets aan doen. *Hij ligt op zijn bed, opgekruld. Het is donker als in een verleden. Ik zou hem in mijn armen willen nemen, maar dat mag niet. Ik mag hem niet eens aanraken. Hij is ergens waar ik niet komen kan.* Ik zak weer in elkaar en zet mijn computer aan. Misschien helpt het als ik er een verhaal van maak.

van: Maria Meerman (info@mariameerman.nl)
aan: Iris de Witte (irisdewitte@gmail.com)
verzonden: zaterdag 18 juli 2015 03:04:05
onderwerp: ringer had ws dwanggedachten

Lieve Bloem,

Ik weet niet eens meer of ik je ooit verteld heb dat Ringer oprecht geloofde dat hij een verkrachter was, hij wilde niet dat ik het daar over had met anderen en ik heb er daarom ook lang over gezwegen, ook al werd ik dus helemaal gek van zijn buien. Anyway, volgende week moet ik een vrouw interviewen over haar seksuele obsessie, ik ging daarom over deze dwangstoornis lezen en bijna meteen wist ik. R. moet last hebben gehad van dwanggedachten. Hij had het wel een paar keer gezegd, maar tot dan toe had ik nooit tot me door laten dringen hoe beangstigend het voor hem was om voor zich te zien hoe hij zijn wil oplegde aan mij of een andere vrouw. Zo eenvoudig als het is voor jou en mij om dergelijke gedachten af te doen als onzin, zo onmogelijk moet dat zijn geweest voor hem. Geen wonder dat hij kwaad werd als ik suggereerde dat zijn verwrongen ideeën over mannen en vrouwen het gevolg waren van de

verkrachting van zijn zus. Hij bleef maar voor zich zien hoe hij seks had met vrouwen tegen hun wil. En, bedenk ik nu, waarschijnlijk ook hoe anderen seks hadden met mij. Schrijnend detail, je lichaam schijnt op onaangename seksuele prikkels en ook op angst net zo te kunnen reageren als op aangename seksuele prikkels. Dat is voor iemand die bang is anderen iets aan te doen natuurlijk helemaal verwarrend. En als je antidepressiva gaat slikken, zoals R., hou je je dwanggedachten, alleen de angst ervoor neemt af. Okay, je libido is ook down the drain, maar toch. Als je bang bent je dwanggedachten gewoon te gaan vinden, is zoiets misschien niet alleen maar prettig. Lieve, ik zweer je dat er maanden voorbij gaan zonder dat ik aan Ringer denk. Maar dit idee vind ik wel moeilijk los te laten. Stel dat hij nog steeds die dwanggedachten heeft zonder te weten dat deze niet de uiting zijn van onbewuste verlangens? Maak je geen zorgen, ik zal geen contact meer met hem zoeken en ook niet met zijn vader bijvoorbeeld, hoe groot de verleiding ook is. Maar ik moest dit gewoon met iemand delen, en dus met jou, mijn bloem. Hopend dat ook met jou alles goed is,

M.

Je huivert als je de deur achter ons in het slot hoort vallen. Je bent in staat me de kleren van het lijf te rukken en denkt dat ik dat niet door heb. Ik glimlach naar je, waarop je me een grimas terug geeft. Ik strijk met mijn hand over je haar, zo een vergeten gevoel bij je opwekkend, een mengeling van angst en vertrouwen. Ik zie het en antwoord met mijn ogen. Je slikt. Zoekt onzeker mijn mond. En vijf minuten later liggen we in mijn bed.

Aanvankelijk streel en zoen je me alleen maar. Je wacht met het aanraken van mijn borsten tot mijn lichaam begint te golven. Je kneedt en kust ze, tot je denkt dat het genoeg is, en pas dan laat je, nog steeds met beleid, je hand tussen mijn benen gaan. Ik maak kreunende geluiden. Je vingert me een tijdje tot ik het dekbed naar beneden schuif. Daarop geef je me een kus op mijn buik en verdwijn je met je hoofd tussen mijn benen. Ik grijp in het laken en maak bewegingen alsof ik wil ontsnappen. Je gaat echter door tot ik het zeg. *Ik wil je in me.* Een ogenblik waan je je mijn meerdere. Je pakt je lid en duwt het naar binnen. De man!

Maar vrijwel meteen begin je iets te vermoeden. Ik ben zo zacht en warm. En een ademtocht later schiet

het door je heen. Dit is de weg naar het einde. Je kijkt me aan. Ik neem je hoofd in mijn handen en je begint te stoten. Een paar keer. Traag en duwend. En nog trager. Je voelt zoveel, na een tijdje wil je het niet eens meer tegenhouden. En terwijl je me vol spuit met je zaad, vul je met een langgerekte schreeuw de kamer, de nachtelijke stad, het heelal. Je voelt je uitdijen. Lucht, steen, geest. Je bent al wat er is.

Misschien kennen we elkaar al, misschien moeten we elkaar nog ontmoeten. Maar een ding staat vast. Ik zal bij je blijven en geen ander meer begeren, zo lang we allebei nog leven.

Nawoord van de redacteur

Het is nu twee jaar geleden, De boekenmakersbende bestond alleen nog maar in mijn hoofd, dat ik een mailtje kreeg van Juul Abbing. Ze had de blogposts gelezen die ik had geschreven over mijn ex wiens adolescentie werd overschaduwd door de verkrachting van zijn zus en vroeg of we elkaar een keer konden ontmoeten. Haar vriend was ook de broer van een verkrachtingslachtoffer en wilde net als mijn ex niet dat ze daarover sprak met mensen die hen kenden. Ik ging daarop haar eigen weblogs lezen en stond versted. Hier was iemand die niet alleen zo dacht als ik, maar ook nog eens bijna hetzelfde had meegemaakt. Daarbij kon ze schrijven. Toen wist ik al dat het eerste boek dat we met de bende zouden gaan uitgeven, dit boek zou moeten zijn, een roman van deze vrouw, over dit onderwerp. Het kostte wel enige tijd om haar daarvan te overtuigen, maar dat was vooral omdat ze bang was dat iemand zou ontdekken wie Ringer in werkelijkheid was. Ze was het met me eens dat er waarschijnlijk meer jongens en mannen waren zoals hij en dat een boek als dit niet alleen henzelf, maar ook de mensen in hun omgeving zou

kunnen helpen. Uiteindelijk besloten we dat we Ringer niet alleen zouden modelleren naar haar inmiddels gewezen geliefde, maar ook naar de mijne, en dat we details die een aanwijzing konden zijn voor wie zij in werkelijkheid waren, zouden veranderen. De Ringer uit dit boek bestaat dus niet echt. Zoals hij denkt en doet, hadden we evenwel niet kunnen verzinnen.

Utrecht, 10 april 2014

Meer informatie

Boeken en artikelen

[Lee Baer, *Het duiveltje van de geest* \(2001\)](#)

[Damiaan Denys, 'Dwangstoornissen' in: *Het psychiatrisch formularium* \(2006\)](#)

[Kees Roest, *Wat dwang met je doet* \(2011\)](#)

[David Veale e.a., 'Risk assessment and management in obsessive–compulsive disorder' op: *apt.rcpsych.org* \(2009\)](#)

Sites

www.dwang.eu

www.adfstichting.nl

www.korrelatie.nl

Inhoud

Voorwoord van de auteur	5
Verlossing	7
<i>Met een woeste beweging...</i>	12
De kussenzaak	15
<i>waarom ik mannen wel vertrouw</i>	88
Dagboek van een leugenaar	91
<i>plot hole</i>	124
Het bedrog	127
Fake fuck	134
<i>ringer had ws dwanggedachten</i>	142
<i>Je huivert als je...</i>	144
Nawoord van de redacteur	146
Meer informatie	148

Over De boekenmakersbende

De boekenmakersbende biedt schrijvers met aantoonbaar talent de mogelijkheid om hun boek uit te geven onder het label van de bende. De redactie bepaalt of een boek uitgebracht mag worden als bendeboek, de rest is aan de schrijver en zijn team. Daarbij is het de bedoeling dat schrijvers elkaar gaan helpen bij de redactie en promotie van hun boeken. *Publishing apart together* noemen we dat.

Zit een boek goed in elkaar, ziet het er goed uit, zitten er niet meer taal- en spelfouten in dan in andere boeken, en bevat het nog minstens een ander element waarom het publiek waarvoor het bedoeld is het zal willen lezen, zoals een aansprekend onderwerp of een uitzonderlijke stijl? Dan mogen de makers het uitgeven onder de vlag van de bende. Of een boek commercieel interessant is, doet er voor ons niet toe.

De boekenmakersbende is een onderdeel van de not only for profit boekonderneming [The social bookcompany](#).

<http://www.boekenmakersbende.nl>